

© cankarjev dom

*Umetnost –
galaksija, kjer se
rojvajo zvezde*

PROGRAM SEZONE

21/22

januar - september 2022

Uživajmo v kulturi in umetnosti. Zajezimo širjenje virusa.

V Cankarjevem domu upoštevamo vsa priporočila in navodila NIJZ ter veljavne ukrepe za preprečevanje širjenja koronavirusa. Razkuževanje dvoran in drugih prostorov, testiranje osebja, intenzivno prezračevanje dvoran s sodobnimi sistemi, posebni protokoli za varnost nastopajočih in drugih udeleženi v pripravo dogodkov zagotavljajo, da je obisk naših prireditev varen in prijeten.

Zasedenost dvoran (število sedežev v prodaji in razdalja med njimi) sproti prilagajamo navodilom NIJZ in veljavnim odlokom; prav tako strogo sledimo navodilom za varen obisk razstav.

Vstop v Cankarjev dom je mogoč ob predložitvi dokazila o izpolnjenem PCT-pogoju (z osebnim dokumentom), obvezne so kirurške ali FFP2-maske | Cankarjev dom (cd-cc.si). Dokazila niso potrebna za mlajše od 12 let, ki se prireditve udeležijo z ožjimi družinskimi člani oz. skrbniki.

Vstop na prireditve je mogoč pod pogoji, ki veljajo na dan dogodka. Objavljamo jih na spletni strani Varno na dogodke | Cankarjev dom (cd-cc.si).

Veseli smo, da je kultura živa in v živo.

 cankarjev dom

Da bi še dolgo ostalo tako, obiskovalke in obiskovalce prosimo, da*:

- nas obiščejo samo brez bolezenskih znakov;
- si pred vstopom v Cankarjev dom in posamezne dvorane razkužijo roke (razkužila so na več mestih);
- nosijo pravilno nameščeno kirurško ali FFP2 zaščitno masko;
- spoštujejo varnostno razdaljo in upoštevajo higieno kašlja;
- v dvorane vstopajo posamezno ter spoštujejo sedežni red (če na predstavi velja) in se ne presedajo;
- če je le mogoče, nakup vstopnic opravijo na daljavo, na spletni strani www.cd-cc.si.

*Če z veljavnimi odloki ni določeno drugače. Spremembe določil in pravil za obisk prireditev objavljamo na spletni strani CD Varno na dogodke | Cankarjev dom (cd-cc.si).

Umetnost – galaksija, v kateri se rojevajo zvezde

Zemlja je sinjemodra frnikola. Čudovita in krhka.

Ljudje smo pred pandemijo veliko potovali. Tudi po domišljjskih svetovih, pri čemer nam je bila umetnost v veliko pomoč. Ni pa prav veliko ljudi poletelo v vesolje. Še manj je takšnih, ki so Zemljo videli iz globine vesolja.

Astronavti pravijo, da je naš miselni ustroj naravnian na življenje na Zemlji. Da je tako konstruiran tudi jezik, s katerim se izražamo. Da je zato presneto težko ubesediti, kakšne misli in občutki nas navdajo, ko domači planet uzremo iz vesoljskega plovila.

Menda to dejstvo usodno spremeni človekov pogled na življenje. Nekateri so začutili tesnejšo povezanost z zemljani kot kdajkoli prej. Drugi so se spraševali, zakaj se ljudje različnih narodnosti v vesolju tako dobro razumemo, na Zemlji pa ne. Zemlja je od daleč menda videti kot sinjemodra frnikola. Čudovita in krhka.

Človek je na Zemlji zadnjih sedem sekund

Pri vseh, ki so zapustili Zemljo, se je okrepila želja po medsebojni harmoniji in trajnostnem življenjskem slogu, s katerim bi prekinili tok nasilja človeka do planeta, na katerem živi. Če bi zgodovino Zemlje razdelili na štiriindvajset ur, bi se človek pojavil v zadnjih sedmih sekundah. Naše življenje je časovno omejeno. Zato se mi velikokrat zdi, da izgubljam čas. Kadar ga preživim z umetnostjo, pa ni nikoli izgubljen. Ker je umetnost za vse nas, ki nikoli ne bomo odpotovali v vesolje, naše plovilo po galaksiji, kjer se bodo vedno rojevale zvezde. To so trenutki, ko življenje uzremo iz čisto drugačne perspektive.

”Naše življenje je časovno omejeno. Zato se mi velikokrat zdi, da izgubljam čas. Kadar ga preživim z umetnostjo, pa ni nikoli izgubljen. Ker je umetnost za vse nas, ki nikoli ne bomo odpotovali v vesolje, naše plovilo po galaksiji, kjer se bodo vedno rojevale zvezde. To so trenutki, ko življenje uzremo iz čisto drugačne perspektive.

Uršula Cetinski • Foto: Mateja Potočnik

Od posameznika in družine do človeštva, rastlin, živali in kamenin

V letu 2022 bomo naše potovanje po skrivnostih življenja začeli pri posamezniku in njegovi najožji skupnosti, družini. Ta ne bo le v ospredju našega umetniškega, temveč tudi kongresnega programa. Na mednarodnem simpoziju bomo spregovorili o ustvarjanju Draga Jančarja. Njegovi junaki se pogosto znajdejo v prelomnih zgodovinskih trenutkih, ki temeljito preusmerijo tok njihovega življenja ali pa ga celo nasilno končajo. Del programa bomo posvetili Florianu Zellerju, ki nas nagovarja z neobičajno ubesedenimi zgodbami običajnih ljudi, če pomislimo samo na trilogijo *Oče, Mati, Sin*. V drugi polovici aprila bomo odprli razstavo *Izven okvirja*. Predstavili bomo slovensko umetnost tridesetih let, ki bo prikazala poskuse mladih umetnikov, da bi se pozicionirali med obema vojnama, v obdobju velikih sprememb.

Strastno slovo od zime

Zavedamo se, da je današnji čas za mlade umetnike in umetnice bolj trnov, kot je bil pred pandemijo. Zato jim posvečamo pomemben del programa, ki ga sooblikujejo skupaj z našimi gosti, največjimi virtuozmi naše dobe.

Po vijugastih poteh zelo osebnih, intimnih zgodb bomo potovali do jeseni, ko nas bo vrhunski alpinist Reinhold Messner popeljal na svojo zadnjo odpravo, v zgodbo o človeku in naravi.

Od zime pa se bomo poslavljali s strastjo. V ritmu flamenka.

Uršula Cetinski

generalna direktorica Cankarjevega doma

Resna glasba

Berlinski filharmoniki Berliner Philharmoniker

Berlinski filharmoniki • Foto: Stefan Hoederath

Berliner
Philharmoniker

Our partner
Deutsche Bank

Orkester je bil ustanovljen spomladi 1882, ko je dirigent Benjamin Bilse pred gostovanjem v Varšavo glasbenikom ponudil nove pogodbe z manj ugodnimi določili, ter se je štirinajdeset članov odločilo za odcepitev kot Nekdanja Bilsora kapela. Kmalu so se preimenovali v Berlinski filharmonični orkester z domoranjem v prenovljenem kotalkališču. Za abonmajske koncerte so angažirali najboljše dirigente tistega časa.

Veliki orkestrski vodje

Leta 1889 je prvi mandat nastopil dirigent Hans von Bülow in v samo petih letih postavil temelje za izjemen poustvarjalni slog, ki je postal orkestrov zaščitni znak. Arthur Nikisch, glavni dirigent od leta 1895, je kakovost orkestra sooblikoval naslednjih sedemindvajset let in utemeljil »solistično« samopodobo sestava, kar velja še danes.

Če so bile Bülowove poustvaritve usmerjene k nekoliko analitični briljantnosti, so se Nikischeve odlikovale po trajnem sijaju ter razkošnih, toplih sozvočjih, doseženih z varčno gesto in rapsodično, domala improvizatorsko širino. Pod njegovim vodstvom si je orkester pridobil mednarodni ugled, v želji po sodelovanju s Filharmoniki so se v Berlin zgrinjali vrhunski solisti. Ob Nikischevi smrti leta 1922 je orkester za njegovega naslednika soglasno izbral Wilhelma Furtwänglerja. Njegova svojstvena tehnika dirigiranja in zanosno, navdihnjeno muziciranje sta od glasbenikov zahtevala kar največji suverenost in občutljivost. Izpostavljal je brezčasnost velikih umetniških del, posvečal se je mojstrom klasicističnega in romantičnega obdobja. Berlinski orkester se je z njim uveljavil kot legendaren ustvarjalec Beethovna, Brahmsa in Brucknerja, obenem je repertoar razširil z vključevanjem sodobnih del Schönberga, Hindemitha, Prokofjeva in Stravinskega.

Vojne vihre

Nacionalsocialistična diktatura in vojna sta nepopravljivo prizadeli nemško kulturno krajino in Berlinske filharmonike. Manična rasna politika režima je vodila v izgubo dragocenih orkestrskih članov, orkester pa je bil prikrajšan za možnost mednarodne izmenjave solistov in dirigentov. Nacionalsocialisti so vodilni nemški ansambel obenem spremenili v sredstvo za uveljavljanje uradne kulturne politike. Kljub temu je Furtwänglerju in Filharmonikom med vojno uspelo ohraniti umetniško bit sestava. 26. maja 1945 so svoj prvi povojni koncert pod taktirko Lea Borcharda priredili v preurejenem kinu Titania Palast. Avgusta je Borcharda pomotoma ustrelil pripadnik okupacijskih sil zmagovalcev. Za njegovega naslednika je bil imenovan neznan mlad romunski dirigent Sergiu Celibidache, svež diplomant glasbene akademije. Orkestrova izbira se je izkazala za modro. Celibidachejev strastni temperament in pester program sta bila navdihujoča. Furtwänglerju ni bilo dovoljeno dirigirati vse do leta 1947, ko je bila njegova pripadnost nacizmu ovržena. Leta 1952 je kot glavni dirigent vnovič prevzel vodenje orkestra. Leta 1949 je bilo ustanovljeno Društvo prijateljev Berlinske filharmonije, ki je imelo pomembno vlogo pri gradnji nove orkestrove stavbe in še danes podpira tako Filharmonijo kot dejavnosti Filharmonikov.

04.

generalna
pokroviteljica

Karajanova doba

Furtwänglerjev naslednik Herbert von Karajan je z ansamblom ostal dlje kot kateri koli drug umetniški vodja. Značilni zvok, edinstveni dognanost in virtuoznost, ki ju je sestav razvil pod Karajanovim mandatom, sta utrla pot za mednarodno uveljavitev in odmevne posnetke. Z ustanovitvijo lastnega Velikonočnega festivala v Salzburgu leta 1967 je orkester pridobil priložnost za uveljavitev na opernem področju. Druga novost je bila leta 1972 ustanovitev Orkestrske akademije Berlinskih filharmonikov, v okviru katere se nadarjeni mladi glasbeniki praktično spoprijemajo z visokimi standardi tega vodilnega orkestra. Ob Karajanu je bila zgrajena tudi nova Filharmonija in tako orkester od oktobra 1963 domuje v koncertni dvorani arhitekta Hansa Scharouna.

Claudio Abbado

Po Karajanovi smrti julija 1989, po skoraj petintridesetih letih umetniškega vodenja sestava, ga je nasledil Claudio Abbado, ki orkestrskega zvoka ni le negoval in »uril« v slogu predhodnikov, temveč je glasbenike vodil z golo močjo svojega prepričanja in umetniške karizme. Abbadovi programi so svež pristop uvedli v združevanju sodobnega in tradicionalnega repertoarja z drugimi umetniškimi žanri. Vsaka koncertna sezona je imela tematski poudarek, konceptualna posodobitev pa je sovpadala z znatnim pomlajevanjem zasedbe. Abbado po sezoni 2001/02 ni podaljšal mandata, vse do smrti januarja 2014 pa je vzdrževal tesne stike z orkestrom.

PE, 18. februarja 2022, ob 20. uri

Berliner Philharmoniker Kirill Petrenko

Program:

B. A. Zimmermann, Photoptosis

W. Lutosławski, Simfonija št. 1

J. Brahms, Simfonija št. 2 v D-duru, op. 73

Gallusova dvorana,

100, 160, 190, 220 EUR

Kirill Petrenko • Foto: Monika Rittershaus

Spomini profesorja

Kirill Petrenko je bil moj daleč najboljši študent med približno tristotimi študenti dirigiranja, kolikor sem jih imel v petindvajsetih letih poučevanja na dunajski Univerzi za glasbo in scensko umetnost. Spoznal sem ga l. 1992 v Hohenemsu na Predarlberškem, ko sem vodil vaje za gostovanje ansambla Arpeggione v Rusiji. V tem orkestru je bil koncertni mojster njegov oče, Kirill pa je na gostovanju igral čembalo. Bil je navzoč na vseh vajah in zavzeto spremljal naše priprave.

Naslednje leto se je Kirill vsak mesec enkrat vozil z vlakom s Predarlberškega na moja predavanja na Dunaj, »da bi spoznal naravo pouka dirigiranja« v našem razredu.

Leta 1993 je prišel na sprejemni izpit in takrat smo doživeli zanimivo anekdoto: za vse predmete sprejemnega izpita (solfeggio, pisni del iz teorije, klavir, dirigiranje, vprašanja iz splošne izobrazbe) je dobil od devetčlanske komisije same odlične ocene. Ko pa je bilo na vrsti igranje na klavirju prima vista (običajno je bil to klavirski izvleček ene od Mozartovih oper), je Kirill pogledal note in dejal: »Ne, tega jaz ne morem.«

»Zakaj ne?«

»Ker to poznam.« (Saj to potemtako ne bi bilo igranje prima vista, igranje na prvi pogled!)

Tri tedne pred diplomo leta 1997 je najprej v gledališču Schönbrunn dirigiral Mozartovega *Don Giovannija* izza čembala (!), zatem nastopil na koncertu kot pianist v Bartókovem *Koncertu za dva klavirja* in končno za diplomo v Musikvereinu s Simfoničnim orkestrom dunajskega radia (ORF) dirigiral suito *Romeo in Julija* Prokofjeva. Ob izjemnem aplavzu orkester ni hotel vstati in mu je sede ploskal.

Na ta koncert je študent iz sosednjega razreda (običajno so na diplomskem koncertu nastopali štirje študenti iz obeh razredov) povabil znanega menedžerja iz Berlina, da bi z njim po koncertu sklenil angažma. Naslednje jutro menedžer ni poklical njega, pač pa Petrenka in tako se je začela Kirillova uspešna pot.

Uroš Lajovic

Foto: osebni arhiv

Berlinski filharmoniki in Kirill Petrenko • Foto: Monika Rittershaus

Sir Simon Rattle

Junija 2002 so filharmoniki z veliko večino izvolili novega glavnega dirigenta. Sir Simon Rattle je vse do konca sezone 2017/18 zaznamoval delovanje s pomembnim novostmi. Preoblikovanje orkestra v sodobno tvorbo javne fundacije je z januarjem 2002 zagotovilo več možnosti za ustvarjalni razvoj, pa tudi finančno trdnost ansambla s trenutno več kot sto tridesetimi člani. Fundacija uživa podporo zvezne dežele Berlin, zvezne vlade in glavne pokroviteljice Deutsche Bank; pokroviteljstvo je med drugim usmerjeno v izobraževalni program, uveden ob mandatu sira Simona Rattla, s katerim orkester nagovarja vse širše in predvsem mlado občinstvo. Rattle je cilje povzel takole: »Izobraževalni program nas opominja, da glasba ni zgolj luksuz, temveč temeljna potreba. Glasba mora biti osnovna in bistvena prvina v življenju vsakega posameznika.« Zaradi tesnejšega povezovanja z občinstvom sta bila umetniški vodja in berlinski sestav leta 2007 imenovana za mednarodna ambasadorja Unicefa. Da bi v Filharmonijo pritegnili širšo javnost in utrdili njeno privlačnost tudi kot dnevno prizorišče, so vzpostavili nove koncertne formate. Od sezone 2007/08 so v predvečerju Filharmonije vsak tork na voljo brezplačni opoldanski koncerti, v sezoni 2011/12 so nastali nočni koncerti s komornoglasbenimi deli 20. in 21. stoletja. Novi cikel Jazz v Berlinski filharmoniji poslušalce razveseljuje od sezone 2012/13. Spletno platformo Digitalna koncertna dvorana so leta 2009 vzpostavili za omogočanje redne izkušnje svojih nastopov mednarodni javnosti, s prenosi v živo in dostopnimi posnetki v video arhivu.

Po petinštiridesetih letih sodelovanja na Velikonočnem festivalu v Salzburgu so leta 2013 s *Čarobno piščaljo* krstili lastni Velikonočni festival v Baden-Badnu, kjer orkester vsako leto poustvari tri do štiri operne predstave, simfonične koncerte in širok izbor komornoglasbenega repertoarja. Za dokumentiranje lastnih nastopov v izdajah, ki izpolnjujejo najvišja tehnična in uredniška merila, so Filharmoniki leta 2014 ustanovili založbo Berliner Philharmoniker Recordings.

Kirill Petrenko

21. junija 2015 je bil na zborovanju orkestra za novega glavnega dirigenta Berlinskih filharmonikov z veliko večino izvoljen Kirill Petrenko. Uradno je položaj prevzel v začetku sezone 2019/20, že pred tem pa so skupaj izvajali koncerte in gostovanja. Z orkestrom je predstavil prva letoletna koncerta ter sodeloval v projektih z mladimi glasbeniki in promociji nadarjenih.

Filantropska dejavnost

Berlinski sestav in glavni dirigent Kirill Petrenko sta ambasadorja Organizacije Združenih narodov za pomoč beguncem (UNO-Flüchtlingshilfe). Kot prva organizacija so se pridružili »Krogu prijateljev« in 19. septembra 2021 pospremili nastop novega partnerstva s komentiranim družinskim koncertom na glasbo baleta *Ognjeni ptič* Stravinskega. Nemška organizacija za pomoč beguncem že več kot štirideset let deluje kakor nacionalna partnerka Agencije Združenih narodov za begunce UNHCR. Donacije zbira tako za globalne kampanje kot projekte v Nemčiji, javnosti pa podaja informacije o emigrantih in vzrokih za njihovo razselitev.

NAŠ PRISPEVEK ZA VAŠ DOSEŽEK.

Verjamemo v znanje, delo in sodelovanje, zato spodbujamo razvoj mladih talentov in podpiramo delovanje številnih klubov, društev in ustanov.

www.krka.si

Živeti zdravo življenje.

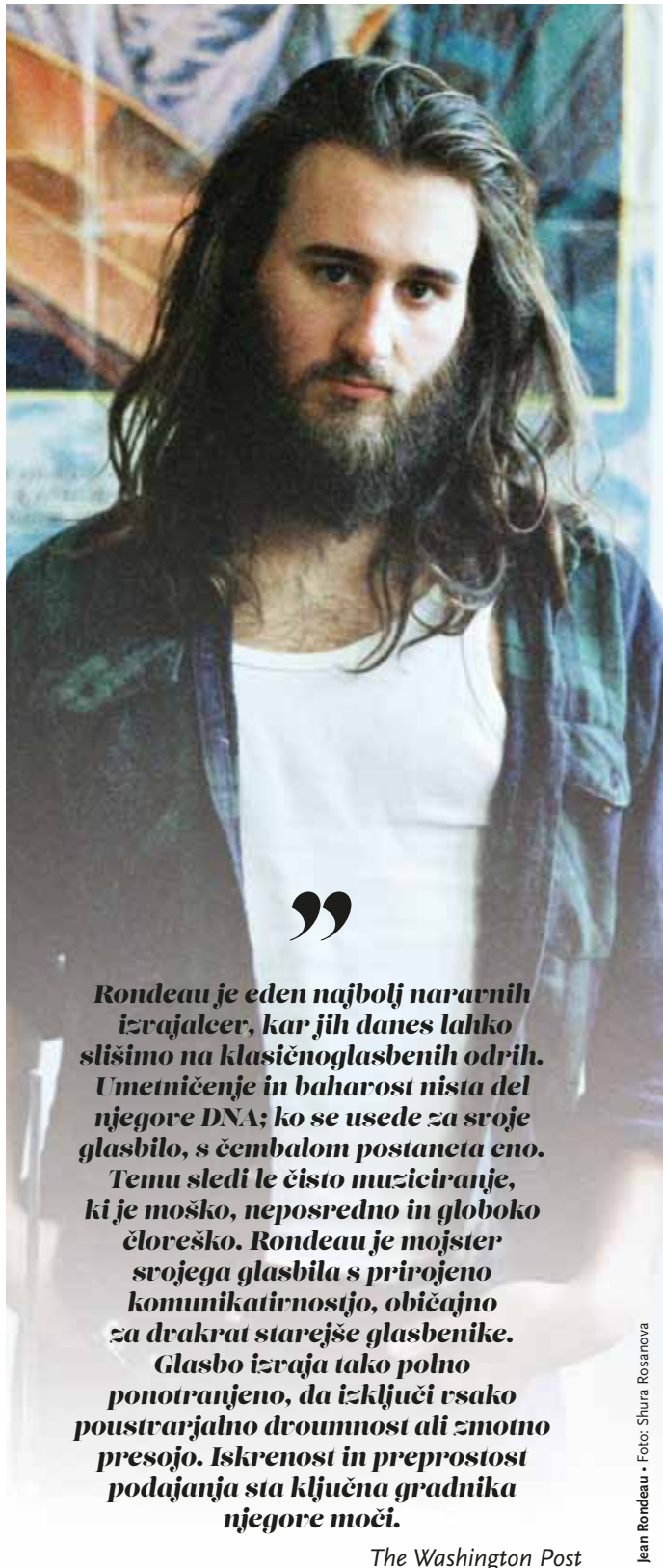
Iskrenost in preprostost podajanja

Jean Rondeau je pri rosnih enaindvajsetih letih postal eden najmlajših zmagovalcev prestižnega mednarodnega tekmovanja za čembaliste Musica Antiqua v Bruggeju (2012), ob tem ga je razvojni sklad Baročnega orkestra Evropske unije nagradil za najobetavnejšega mladega glasbenika. Val uspeha ga je vodil na mednarodno tekmovanje Praška pomlad, kjer si je priigral drugo nagrado in pohvalo za najboljšo interpretacijo sodobnega dela, leto zatem pa pomembno nagrado javnih frankofonskih radijskih postaj.

Ob nizanju zunanijh priznanj se ni odrekel razvijanju osebnih nagnjenj in ljubezni do jaza. Tako je ustanovil ansambel Note Forget, s katerim na klavirju predstavlja avtorske, z jazzom navdihnjene skladbe in improvizacije, na sledi skupni inventivni referenci sicer stoletja oddaljenih glasbenih zvrsti. Rondeau je iskan gost odrov po Evropi, Aziji in ZDA, predstavlja se z recitali, v komornoglasbenih partnerstvih in z vrhunskimi evropskimi orkestri. Pogosto nastopa s kvartetom baročne glasbe Nevermind.

Razvil se je v enega najbolj vznemirljivih sodobnih interpretov baročnega repertoarja in ni presenetljivo, da se je pred leti lotil Bachovih *Goldbergovih variacij*. Zanje je požel veliko strokovnih priznanj, sam pa pravi, da mu nesporna kontrapunktska mojstrovina pomeni izziv, h kateremu se bo najbrž vračal vse življenje. Vedno znova ga namreč vabi k oblikovanju nepotvorjene resničnosti, pa tudi izražanju ranljivosti. »*Goldbergove variacije* so hvalnica tišini.«

Po odmevnem ljubljanskem debiju oktobra 2020 bomo v njegovi družbi na kar dveh koncertih – recital Srebrnega abonmaja bo priložnost za prisluh Bachovi mojstrovini, s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija pa bo nekaj dni kasneje nastopil kot solist v koncertu za čembalo Francisa Poulenca.

”

Rondeau je eden najbolj naravnih izvajalcev, kar jih danes lahko slišimo na klasičnoglasbenih odrih. Umetičenje in baharost nista del njegore DNA; ko se usede za sroje glasbilo, s čembalom postaneta eno. Temu sledi le čisto muziciranje, ki je moško, neposredno in globoko človeško. Rondeau je mojster srojega glasbila s prirojeno komunikativnostjo, običajno za dvakrat starejše glasbenike. Glasbo izvaja tako polno ponotranjeno, da izključi vsako poustranzjalno droumnost ali zmotno presojo. Iskrenost in preprostost podajanja sta ključna gradnika njegore moči.

The Washington Post

Jean Rondeau • Foto: Shura Rosanova

PO, 4. aprila 2022, ob 19.30

Srebrni abonma in za izven

Jean Rondeau, čembalo

Program: J. S. Bach,

Goldbergove variacije,

BWV 988

Gallusova dvorana, 13, 15, 18, 22, 11* EUR

ČE, 7. aprila 2022, ob 19.30

Kromatika 7 in za izven

Simfonični Orkester RTV Slovenija

Dirigentka: Catherine Larsen Maguire

Solist: Jean Rondeau, čembalo

Program: F. Poulenc, Concert champêtre

Gallusova dvorana, 8, 11, 15, 19, 6* EUR

Resna glasba

SR, 4. maja 2022, ob 20. uri • Zlati abonma in za izven

Mladinski orkester Gustava Mahlerja

Dirigent: Mjung-Vun Čung

Program: C. Debussy, M. Ravel, I. Stravinski

Mladinski orkester Gustava Mahlerja se nam je pred šestimi leti vtišnil v spomin z izvedbo Mahlerjeve druge simfonije Vstajenje, polne zavzete mladostne ognjevitosti, ki jo je občinstvo v Gallusovi dvorani nagradilo z ovacijami. Sestav je bil ustanovljen na pobudo Claudia Abbada sredi osemdesetih let na Dunaju in velja za eno vodilnih svetovnih institucij za spodbujanje nadarjenih mladih glasbenikov. Dirigent Mjung-Vun Čung, ki bo orkester vodil na pomladni turneji, slovi po interpretacijah poudarjene elegance in discipline, osredinjenih na esenco glasbenega sporočila. Izbral je nekonvencionalen koncertni spored in skladbam prefinjene zvočnosti francoskih avtorjev protistavil škandalozno *Posvetitev pomladi* Igorja Stravinskega.

Gallusova dvorana, 30, 42, 56, 65 EUR

Mladinski orkester Gustava Mahlerja • Foto: Cosimo Filippini

Mjung-Vun Čung • Foto: Jean-François Leclercq

Glavni
pokrovitelj
Zlatega
abonmaja

Mercator

Orkester dobe razsvetljenstva • Foto: Emma-Jane Photography

András Schiff
Foto: Lukas Beck

SR, 1. junija 2022, ob 20. uri • Zlati abonma in za izven

Orkester dobe razsvetljenstva

Dirigent in solist: **András Schiff** fortepiano

Program: L. van Beethoven, J. Haydn

Pianist in dirigent András Schiff, »nesporni mojster nemškega repertoarja«, kakor ga je poimenoval The New Yorker, se je v prejšnjih sezonah osredotočal predvsem na študij Schuberta, Bacha, Brahmsa, Beethovna in Mendelssohna ter se posvečal raziskovanju avtentičnih zvokov fortepiana. Z Orkestrom dobe razsvetljenstva, katerega moto je ustvarjati glasbo, ki je vznemirljiva danes ob zavedanju in uporabi informacij iz preteklosti, sodeluje kot umetniški vodja. Izvirni glasbeniki, ki z veliko navihanosti spajajo poustvarjalno prakso in intelektualno muzikološko stroko ter rušijo stereotipne podobe klasičnega glasbenika, nas bodo z izvedbo na historičnih inštrumentih popeljali v svet Haydna in Beethovna.

Gallusova dvorana, 30, 42, 56, 65 EUR

Glavni
pokrovitelj
Zlatega
abonmaja

Mercator

PE, 4. februarja 2022, ob 19.30

Zbor Moskovske patriarhije

Umetniški vodja: **Anatolij Grindenko**

Program: Pravoslavni liturgični napevi iz 16. in 17. stoletja ter duhovna dela ruskih romantičnih skladateljev

Interpretacije zbora izstopajo po črnem posredovanju mistične in asketske razsežnosti pravoslavne tradicije. Deluje od leta 1980, najprej v pomembnem duhovnem središču, samostanu Svete trojice v bližini Moskve, od leta 1998 pa kot uradni zbor ruske patriarhije. Pevci so predani raziskovalci starih rokopisov in obenem interpreti več stoletij pozabljenih duhovnih napevov. Doživeto podajanje ne temelji le na kakovostni vokalni osnovi, dodatno ga osmišlja vsakdanje sodelovanje v živi liturgiji moskovske patriarhije. Odlikuje jih vokalna dodelanost, ki je obenem zamaknjeno posvečena in prvinsko neposredna. Umetniški vodja zbora je Anatolij Grindenko, muzikolog, teolog, zborovodja, pa tudi kontrabasist in priznan gambist ter cenjen izvajalec stare glasbe. Pod njegovim vodstvom se je zbor predstavil po vsej Evropi in Skandinaviji, v Izraelu in na Japonskem, na pomembnih festivalih in koncertnih prizoriščih.

Gallusova dvorana, 16, 19, 21, 25, 13* EUR

Glavni
pokrovitelj

Zbor Moskovske patriarhije • Foto: arhiv CD

09

Produkcije Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani

S pomladnimi meseci v naših dvoranah zaživi ustvarjalnost, ki je plod študijskih procesov naše osrednje glasbene institucije. V akustičnem okolju Gallusove dvorane se letno predstavlja akademski simfonični orkester, na velikih Schukejevih orglah vsak konec maja koncertirajo študenti orgel, letos bomo ponovno prisluhnili Studiu za sodobno glasbo v raziskovanju idejnih izzivov evropske glasbene avantgarde. S posebnim veseljem pričakujemo odsko postavitev priljubljenega Händlovega opernega dela, ki bo v produkcijskih procesih razmahnila širše sodelovanje študentov ljubljanske univerze.

SO, 23. aprila 2022, ob 19.30 (premiera);
ponovitve do 5. maja

Georg F. Händel, Agripina,

opera v treh dejanjih, HWV 6
Oddelek za staro glasbo in pevski oddelek UL
Akademije za glasbo
Glasbeni vodja in dirigent: prof. Egon Mihajlovič
Režija: doc. Rocc

Mladi Händel je *Agripino* z velikim uspehom ustvaril za beneško občinstvo, ki se je v tistem času ponašalo z eno največjih opernih hiš na svetu. Očarljivo operno delo opisuje zaplete ob nasledstvu rimskega prestola, mladim pevcem pa v odličnih zasukih libreta ponudi niz humornih in karakternih izhodišč za iskrive interpretacije.

V sodelovanju z Naravoslovno-tehniško fakulteto in Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje Univerze v Ljubljani

Linhartova dvorana, 10, 14, 8* EUR

TO, 5. aprila 2022, ob 19.30

Simfonični orkester

Dirigent: izr. prof. Simon Dvoršak
Solisti: Gašper Okorn, Sebastijan Buda, Blaž Ogrič in Petar Kšenek, kvartet rogov
Program: D. Jakšič, Slavnostna uvertura (noviteta); R. Schumann, Koncertna skladba za štiri rogeve in orkester, op. 86; A. Dvořák, Simfonija št. 8 v G-duru, op. 88

Gallusova dvorana, 5 EUR

TO, 24. maja 2022, ob 20. uri

Studio za sodobno glasbo

Glasbena revolucija

Raziskovanje glasbenozgodovinskih izhodišč skladateljev Darmstadtske poletne šole
Mentorja: izr. prof. Luka Juhart, doc. Steven Loy
Klub CD, brezplačne vstopnice

ČE, 26. maja 2022, ob 19.30

Javni nastop študentov orgel

Mentor: red. prof. dr. Mario Prestegi
Program: D. Buxtehude, J. S. Bach, F. Mendelssohn-Bartholdy, J. Langlais, A. Guilmant, Ch. M. Widor

Gallusova dvorana, brezplačne vstopnice

SIMFONIČNI ORKESTER RTV SLOVENIJA

KRO 2021
MATIKA 2022

66. *abonmajska sezona*

Gallusova dvorana Cankarjevega doma ob 19.30

www.simfoniki.si 030 607 998

foto: Janez Kotar

5

četrtek | 17. 2. 2022

ROSSEN MILANOV *dirigent*
TATJANA OGNJANOVIČ *klavir*

RAHMANINOV Koncert za klavir in orkester št. 2
ČAJKOVSKI Simfonija št. 6, *Patetična*

6

četrtek | 17. 3. 2022

RAOUL GRÜNEIS *dirigent*
SEBASTIJAN BUDA *rog*
BLAŽ OGRİČ *rog*
GAŠPER OKORN *rog*
PETAR KŠENEK *rog*

RAMOVŠ *Pogrebna glasba*
za simfonični orkester
SCHUMANN Koncertna skladba
za 4 rogeve in orkester
BRUCKNER Simfonija št. 4,
Romantična

7

četrtek | 7. 4. 2022

CATHERINE LARSEN-MAGUIRE
dirigentka

JEAN RONDEAU *čembalo*
CHABRIER *Pastoralna suita*
POULENC *Concert champêtre*
DEBUSSY, prir. **MATTHEWS** *Trije preludiji*
DEBUSSY *Morje*, tri simfonične skice
za orkester

8

četrtek | 19. 5. 2022

ROSSEN MILANOV *dirigent*
THERESA PLUT *sopran*
BARBER Adagio za godala
BARBER *Knoxville: Poletje 1915*
WEBERN Pet skladb za orkester
REGER Variacije in fuga na
Beethovnovno temo

9

četrtek | 9. 6. 2022

EN SHAO *dirigent*
META FAJDIGA *klavir*
SCHÖNBERG *Ozarjena noč*
BRAHMS Koncert za klavir
in orkester št. 1

INFORMACIJE:

RTV Slovenija Glasbena produkcija

T 01 47 52 469, E simfoniki@rtvslo.si

RADIO
TELEVIZIJA
SLOVENIJA

 cankarjev dom

Koncertna sezona 2021/22

Gallusova dvorana, Cankarjev dom
Orkester Slovenske filharmonije

slovenska
filharmonija

V objemu lepote

FKK 3 | Slovenski svetovljan
3. in 4. marec 2022 ob 19.30

Douglas Boyd, dirigent
Andrej Žust, rog

Benjamin Britten: Variacije na temo
Franka Bridgea, op. 10

Uroš Krek: Koncert za rog in godala

Franz Schubert: Simfonija št. 3
v D-duru, D 200

FKK 4 | Simfonična sinteza
31. marec in 1. april 2022 ob 19.30

David Niemann, dirigent

Emil Adamič: Ljubljanski akvareli

Richard Wagner, prir. **Lorin Maazel**:
Prstan brez besed

FKK 5 | Florestan in Evzebij
5. in 6. maj 2022 ob 19.30

Gordan Nikolić, violina in glasbeno
vodstvo

Robert Schumann: Koncert za violino
v d-molu, WoO 1

Robert Schumann: Simfonija št. 2
v C-duru, op. 61

FILHARMONIČNI
KLASIČNI
KONCERTI

V vrtincu čustev

SMS 4 | Abelard
10. in 11. marec 2022 ob 19.30

Toby Thatcher, dirigent
Sorin Crudu, oboa

Franz Schreker: Fantastična uvertura,
op. 15

Richard Strauss: Koncert za oboo in
orkester

Peter Kopač: Simfonija Abelard 2020
– prva izvedba

SMS 5 | Solze, večje
od brusnic
21. in 22. april 2022 ob 19.30

Olari Elts, dirigent
Martin Belič, flavta

Jean Sibelius: Gozdna nimfa, op. 15

Carl Nielsen: Koncert za flavto, FS 119

Thea Musgrave: Čudodelčeva pesem

Jean Sibelius: Simfonija št. 5
v Es-duru, op. 82

SMS 6 | Božanska pesnitev
2. in 3. junij 2022 ob 19.30

Valentin Urjupin, dirigent
Stanislav Hristenko, klavir

Sergej Rahmaninov: Koncert za klavir
in orkester št. 3 v d-molu, op. 30

Aleksander Skrjabin: Simfonija št. 3
v c-molu, op. 43

SAME
MOGOČNE
SKLADBE

Poslušajmo drugače

SOS 4 | Same melodije
13. april 2022 ob 19.30

Ilan Volkov, dirigent

Vito Žuraj: Api-danza macabra

Carola Bauckholt: Im Auge des Klangs

Helmut Lachenmann: My Melodies

Spremljevalna dogodka:

Slovenska filharmonija
sobota, 9. april 2022, ob 11. uri

SIM 4 – Sobotna izobraževalna matineja
s predstavitvijo in razlago skladb Vita Žuraja
in Helmuta Lachenmanna

Cankarjev dom, Steklena dvorana Lili Novy,
13. april 2022, po koncertu druženje občinstva
z Vitom Žurajem in nastopajočimi ob ponudbi
izbranega vrhunškega slovenskega vina

SOS 5 | Out of Paris
25. maj 2022 ob 19.30

Alejo Pérez, dirigent

Janez Matičič: Trans

Pierre Boulez: Notations I-IV in VII

Edgard Varèse: Amériques

George Gershwin: Uspavanka

Spremljevalna dogodka:

Slovenska filharmonija,
sobota, 21. maj 2022, ob 11. uri

SIM 5 – Sobotna izobraževalna matineja
s predstavitvijo in razlago skladb Trans Janeza
Matičiča in Amériques Edgarda Varèsa

Cankarjev dom, Steklena dvorana Lili Novy,
25. maj 2022, po koncertu druženje občinstva
z Janezom Matičičem in nastopajočimi ob
ponudbi izbranega vrhunškega slovenskega vina

SODOBNE
ORKESTRSKE
SKLADBE

PREMALO
CENIMO
TRENUTEK

www.filharmonija.si

Program pomladi 2022

SO, 29. januarja 2022, ob 19.30

Gimnastika ne/smisla II

Zamisel in glasba: **Matej Bonin**

Besedilo: Karlo Hmeljak

Dramaturgija: Matej Bonin, Karlo Hmeljak, Marko Čeh

Oblikovanje luči: Marko Turšič

Soavtorji in izvajalci: Irena Z. Tomažin, glas; Špela Mastnak, Lola Mlačnik, Jože Bogolin, Jan Čibej, Simon Klavžar, Luka Poljanec, tolkala

Matej Bonin nadaljuje zastavljene izzive prvega projekta *Gimnastike ne/smisla* (2014–16), v katerem je že preizpraševal konvencionalne načine ustvarjanja glasbene kompozicije in iskal tiste manj očitne potenciale glasbe. Povezuje dva medija – poezijo in glasbo. A ne kot ločeni sestavini, torej kot besedilo in zvočno spremljavo, temveč kot soodvisna medija, pri čemer se beseda »zarašča« v glasbo in se tako »ozvočuje«, glasba pa išče svojo identiteto že v samem zvenu in pojavnosti zlogov/besed.

V sodelovanju z Zavodom Sploh

Linhartova dvorana, 10, 8* EUR

ČE, 10. februarja 2022, ob 19.30

zaključeno za Oranžni abonma
(sezona 2019/20)

PE, 11. februarja 2022, ob 19.30 za izven

Imperator

Orkester Slovenske filharmonije

Dirigent: **Simon Krečič**

Solistka: **Dubrarka Tomšič Srebomjak** klavir

Program: A. Srebotnjak, *Naturae vox* – Klic narave; L. van Beethoven, Koncert za klavir in orkester št. 4 v G-duru, op. 58; Koncert za klavir in orkester št. 5 v Es-duru, op. 73, »Imperator«

Gallusova dvorana, 16, 22, 28, 35, 12* EUR

SR, 16. februarja 2022, ob 19.30

Mladi mladim – Izbranci avdicije

Ana Dolžan violina

Tim Jančar klavir

V sodelovanju z Glasbeno

mladino ljubljansko

Slovenska filharmonija, 5 EUR

PO, 7. marca 2022, ob 19.30

Zvokotok v CD

Lanterna magica

Malgorzata Walentynowicz

klavir (z elektrono in videom)

Program: N. Lizée, P. Jodlowski

Poljska pianistka izvaja skladbi kanadske skladateljice Nicole Lizée, ki temeljita na znanih filmih Davida Lyncha in Stanleyja Kubricka ter odražata umetniški duh teh ikoničnih filmskih ustvarjalcev. Iskriv ter pogosto zabaven preplet zvoka in gibljivih slik osvetljuje znane filmske zgodbe, ob tem pa širi njihovo ustvarjalno moč.

V sodelovanju z Zavodom Sploh

Klub CD, 10, 8* EUR

SR, 23. marca 2022, ob 19.30

Mladi mladim – Skladateljski večer

Jernej Bedekovič

Vid Ožbolt

V sodelovanju z Glasbeno

mladino ljubljansko

Kosovelova dvorana, 5 EUR

NE, 10. aprila 2022, ob 20. uri

.abeceda [ansambel za novo glasbo]

Skupina mladih glasbenikov v rezidencah ter pod mednarodnim mentorstvom referenčnih skladateljev mlajše generacije ustvarja in izvaja novo glasbo za ansambel. Ob tem preizprašuje ter tvori premise, ki jih v sklopu mesečnih transakcij in raziskav predstavlja javnosti.

Dvorana Duše Počkaj,

brezplačne vstopnice

SR, 13. aprila 2022, ob 19.30

Mladi mladim

Nika Deželak saksofon

Klavirski Trio Rupnik

V sodelovanju z Glasbeno

mladino ljubljansko

Klub CD, 5 EUR

Program pomladi 2022

➔ **ČE, 9. junija 2022, ob 19.30**

(sprememba datuma)

Srebrni abonma in za izven

Dan Zhu violina

Michel Dalberto klavir

Program: Ljubezen in upanje

W. A. Mozart, R. Strauss, E. W. Korngold,
P. de Sarasate

Kitajski violinist Dan Zhu je eden najbolj prefinjenih in široko razgledanih glasbenikov svoje generacije. Ima neverjetno dejavno uspešno pot po vseh celinah, svoj dom pa je našel v Sloveniji.

Sporod *Ljubezen in upanje* sta zasnovala z Michelom Dalbertom, cenjenim strokovnjakom francoskega pianizma.

Slovenska filharmonija, 15, 22, 11* EUR

Dan Zhu • Foto: ©Li Q

SO, 14., ob 19.30

NE, 15. maja 2022, ob 18. uri

AFS France Marolt

Plesna predstava ob 73. obletnici

France Marolt, poklon

Predstava počasti ustanovitelja skupine in njegove nadaljevalce, hkrati pa skuša spodbuditi razmislek o vlogi folklorne dejavnosti pred sedmimi desetletji in danes.

Spletna medijska pokroviteljica: Parada plesa
Linhartova dvorana, 13, 16, 10* EUR

PO, 16. maja 2022, ob 19.30

Zvokotok v CD

V svetlobi zraka
Ansambel Neofonia

Program: A. Clare, S. Vidic/novo delo,
A. Thorvaldsdottir

Osrednja skladba bo osupljivo razpoložensko delo *The Light Of Air* islandske skladateljice Anne Thorvaldsdottir, ki predstavlja nekakšen spoj ekologije zvoka: šepet in razdrobljene melodije se združujejo z dromljanjem in lesketajočimi se teksturami ter ustvarjajo edinstven zvočni svet, ki poslušalca povezuje z zemljo.

V sodelovanju z Zavodom Sploh

Klub CD, 10, 8* EUR

SO, 18. junija 2022, ob 19.30

APZ Tone Tomšič
Univerze v Ljubljani

Letni koncert

Zatirani in njihove sanje

Dirigentka: Rahela Durič

Družbenokritični večer bo predstavil glasbo, ki opisuje in izraža stisko in sanje zatiranih: skladbe, ki skozi zgodovino in današnji čas izražajo kritiko moči in nadvlade, postavljajo pod vprašaj družbene norme ter opevajo svobodno, nezlomljivo moč človekove volje. Sporod bo vključeval vsebinsko povezane skladbe iz zborovske zakladnice, ob tem pa predstavil novitete, napisane prav za ta večer.

Slovenska filharmonija,

12, 15, 8* EUR

Temperamentni kot vedno

V človekovi naravi je, da kljubuje. Da vztraja in upa na bolje. In to ne glede na to, kako težko je in kako črnoglede so napovedi. In to velja za vse nas. Razlika je le v tem, da to svojo neverjetno dvojnost ljudje kažemo različno. Eni bolj, drugi manj, odvisno najprej od nas samih in takoj zatem od tega, od kod prihajamo. Nepisano pravilo je: bolj proti jugu ko greš, bolj je ta dvojnost izrazita, strastna, bolečina večja, radost pa tudi. In smo pri flamenku. In tudi pri Bi flamenku, tretji izdaji. Sočni kot prvi dve. Temperamentni kot vedno. Vse je na dlani: rahločutnost Leonor Leal in njenega izbranega *Nokturna*; kontrapunkt iz dveh delov, ki v kreaciji Ane Pandur po/rodita tretjega, *Party Box*; senzibilnost giba in glasbe Urške Centa v projektu *Sinsonte*, v *grlu pozabljena pesem*. Pa seveda udarni, čvrsti, a hkrati nežni ritem enega in edinega, Israela Galvána v uprizoritveno-glasbeni ekshibiciji *Začarana ljubezen*. A začeli bomo vendarle pri globoki romski tradiciji, ki jo ponazarja Pepe Habichuela, vodja razvpitega

flamenko klana Carmona, ki se bo v uvodnem večeru festivala predstavil s filmom, koncertom in pogovorom. Na koncertu bosta ob njem še Pepetov nečak Josemi na kitari in odlični tolkalec Bandolero. Kitaristi bodo zaznamovali tudi petkov večer, ki pa bo doživel vrhunec z najboljšo flamenko pevko svoje generacije, Mayte Martín, subtilno in nežno kot čipka. Tudi glasbeni del festivala bo lokalno obarvan, ko bo svoje mojstrstvo na flamenko kitari predstavil Vito Marence s svojo slovensko-špansko zasedbo. Bi flamenko pa ni samo festival umetnikov, ampak tudi sodelujočega občinstva, ki bo lahko brezplačno preizkusilo svoje znanje in navdušenje na odprtih delavnicah. In ker sta flamenko in jazz najboljši par, se bo festival sklenil z jazzflamenkom, ki seže vse tja do Kube in ga bo pričaral špansko-kubanski trio navdihujočega pianista Daniela Garcíe Diega. Vabljeni na vroče slovo od zime z umetnostjo flamenka!

Bogdan Benigar, Andrej Jaklič, Ernestina van de Noort

Bi flamenko

Mednarodni bienalni festival flamenka

22. 2. – 1. 3.

 cankarjev dom

V sodelovanju z

 **flamenco
biennale
nederland**

15

Bi flamenko

Mayte Martín • Foto: arhiv umetnice

Mayte Martín

Flamenko brez krinke

Mayte Martín, perka flamenka in glasbenica, s svojo umetniško pojo izpodbija sterilne stereotipe o flamenku.

Med drugim dokazuje, da lahko skrivnost uspeha, ki ga flamenko desetletja uživa po vsem svetu, bržkone pripišemo sposobnosti posredovanja univerzalnega človeškega doživljanja sveta in življenja, poosebljenih tako v žanru kot pri umetnici sami. Mayte Martín, rojena leta 1956, je pevka flamenka, ki velja za glas svoje generacije, njeno glasbo ljubitelji te zvrsti dobro poznajo. Moč njenega izraza je v prepletu neponarejene iskrenosti in dovršenega obvladovanja umetniške veščine. Pevka, skladateljica in kantavtorica se bo slovenskemu občinstvu na festivalu Bi flamenko predstavila prvič, z recitalom tradicionalnega flamenka petja ob kitarski spremljavi Alejandra Hurtada in Joséja Tomása.

S senzibilnostjo ter umetniško in človeško iskrenostjo je dar petja razvila do neslutnih višav in dosegla svetovno slavo. Že kot deklica je pela flamenko v družinskem krogu, pri šestnajstih letih se je petju posvetila profesionalno, najprej kot pevka tradicionalnega flamenka, pozneje pa je začela raziskovati in ustvarjati tudi v drugih glasbenih žanrih. Ko poje flamenko, je vselej zavezana velikim mojstrom (Juanu Valderrami, Manolu Caracolu,

Camaronu idr.), svojim predhodnikom, do katerih čuti neizmerno spoštovanje, kot je nedavno povedala v enem od intervjujev: »Predstavljam most med preteklostjo in sedanjostjo in to je nekaj najlepšega, kar lahko človek doživi. Tistega, ki resnično ljubi glasbo, ne vodi egoizem; hvaležen je, da je bil izbran ter svojo odgovornost sprejema s skromnostjo in spoštovanjem.«

” **Maria Teresa Martín Cadierno si je nadela umetniško ime Mayte – izvirno v baskorskem jeziku pomeni ljubljena – potrjuje, da so ji bile muze naklonjene, ko so jo v zibelki obdarile z osupljivim darom, ter vselej ostaja zvesta sebi in svojim načelom ter intuiciji.**

Umetniška senzibilnost Mayte Martín odseva v široki paleti njenih kreacij, poleg flamenka predvsem v boleru ter številnih avtorskih projektih uglasbene poezije, kantavtorskih projektih in več sodelovanjih z največjimi svetovnimi glasbeniki.

Besede, kot so ljubezen, pristnost, nežnost, naklonjenost, skromnost, svetloba in darežljivost, iz njenih ust v intervjujih vznikajo spontano in iskreno ter neomajno vejejo iz njene glasbe, medtem ko sama poudarja, da sta človeška in umetniška senzibilnost čvrsto prepleteni, da se medsebojno napajata, kot je ob priložnosti izjavila: »Poganja me iskrenost, zavračam vse, kar ni pristno ... Prevzame me porojeno iz intimnosti in radodarnosti. Zavračam nepristnost ter verjamem v lepoto in čarovnijo razgaljenosti. Stati na odru in biti to, kar si, je edinstvena priložnost za upor licemerstvu, zaradi katerega je svet neprijazen. Le brez krinke lahko uveljavljamo svobodo, spoštovanje in iskrenost, ki mi pomenijo temelje življenja, umetnosti in lepote.«

PE, 25. februarja 2022, ob 20. uri

Mayte Martín

Mayte Martín, glas

Paco Cruzado, kitara; José Tomás, kitara

Linhartova dvorana, 24. 20, 18* EUR

Ana Pandur

16

 triglav

Pes, ki me grize

Israel Galván, eden najprodornejših ter najrečkrat nagrajenih koreografov in plesalec flamenka, nagovarja z lastnim izraznim jezikom.

»Pred nekaj leti me je plesni kritik med intervjujem vprašal, kdaj se bom lotil *Začarana ljubezni* (*El amor brujo*). Morda sem tam in takrat resnično začel razmišljati o tem projektu. Lotevati sem se ga začel počasi. Rad se namreč spreminjam in grem skozi različna obdobja. Začetna ideja je bila partituri v meni omogočiti, da razvije novo gibanje. Glasba in ples, brez pritiska, kako povedati zgodbo, to je bila tudi tokrat moja prva misel. Naenkrat se mi je posvetilo: *El amor brujo* je pes, ki me grize. Ves čas sem ga imel blizu in se tega nisem zavedal. Mogoče zato, ker se ne identificiram s plesom flamenka in njegovimi različicami. Bolj kot to sem si želel izvirno zaplesati s Fallovo klavirsko partituro, začutiti vibracije in se soočiti z grozo sredi čarovnije.« *Israel Galván*

Od drugih ustvarjalcev flamenka Galván izstopa vsaj po tem, da nas nagovarja z lastnim izraznim jezikom. Z gibom ustvarja lastno govorico, temelječo na prefinjeni mešanici bogate zgodovine flamenka, vpliva sodobnih plesnih tehnik in ogromne količine vložnega dela, ki to mešanico prelije v izviren, edinstven in karizmatičen nastop. Sin sevilskega plesalca flamenka se je leta 1994 pridružil skupini Compañía Andaluza de Danza, najmočnejši vpliv na uspeh so imeli Enrique Morente,

Manuel Soler in Mario Maya. Kljub klasični izobrazbi se je razvil v samosvojega plesalca in koreografa, ki zavestno namerno neprestano preoblikuje fizični jezik flamenka, pri čemer uporablja performativne vidike drugih ritualov popularne kulture, od nogometa do aktivizma in oblačnja. Z njim flamenko (p)ostaja ples spomina, sedanosti in vsega, kar se v njem še ima zgoditi.

Začarana ljubezen je balet, ki ga je v letih 1914–15 po libretu Gregoria Martíneza Sierre zložil Manuel de Falla. Je zgodba o andaluzijski Ciganki po imenu Candela. Čeprav ljubi moškega z imenom Carmelo, je bila za poroko obljubljena drugemu moškemu. Po dolgih letih je Candelin mož umrl (ubil ga je mož ženske z imenom Lucía), a še naprej v sanjah preganja svojo ženo. Vdova Candela ponovno lahko začne ljubezensko razmerje s Carmelom, a jo še vedno preganja duh pokojnega moža ... Candela uspe nagovoriti Lucío za srečanje, na katerem jo poveže z nekdanjim ljubimcem, svojim pokojnim možem. Ko se ta pojavi, se začne nočni ritualni ples Candele z moževim duhom. A ko bi jo moral duh odpeljati, se mu Candela izogne, namesto nje pa duh odide z Lucio. Od zdaj naprej Candela in Carmelo lahko uživata v svoji ljubezni.

”

Ne identificiram se s plesom flamenka in njegovimi različicami. Bolj kot to sem si želel izvirno zaplesati s Fallovo klavirsko partituro, začutiti vibracije in se soočiti z grozo sredi čarovnije.

TO, 1. marca 2022, ob 19.30

Abonma veličastnih 7 in za izven

Začarana ljubezen

El amor brujo

Umetniško vodenje,
koreografija: Israel Galván;
glasbeno svetovanje: Pedro G. Romero;
ples: Israel Galván; petje: David Lagos;
kitara: Alfredo Lagos,
klavir: Alejandro Rojas-Marcos
Produkcija: IG Company

Gallusova dvorana, 28, 25, 17* EUR

Israel Galván • Foto: © Daniel Mpanitiga

Generalni
pokrovitelj
abonmaja
Veličastnih 7

PETROL

Energija za življenje

Spletna
medijska
pokroviteljica
abonmaja

parada
plesa
www.parada400.com

17

Od 22. februarja do 1. marca 2022

BiFlamenko • Mednarodni

TO, 22. februarja
Večer s Pepejem
Habichuelom

Ob 18.00

Film

Flamenko klan,
Izročilo flamenka

The Flamenco Clan, Herencia Flamenco

Režija: Michael Meert

Dokumentarni film o klanu Carmona in vodji klana Pepeju Habichueli.

Ob 20.00

Pepe Habichuela Trio
feat. Josemi & Bandolero

Pepe Habichuela, Josemi, kitari; Bandolero, tolkala
Življenjepis kitarskega velikana flamenka Pepeja Habichuele, enega najpomembnejših prenoviteljev flamenko kitare 20. stoletja, prepleta družinsko glasbeno izročilo – ki v klanu Habichuela prehaja med generacijami – z neprekosljivim darom, umetniško senzibilnostjo in vizionarstvom. Pepeja Habichuelo so na kitarsko pot popeljale skromne življenjske razmere, na umetniški zemljevid pa ga je postavila osupljiva nadarjenost, ki je obrodila sadove v umetniškem sodelovanju z največjimi osebnostmi flamenka in glasbe nasploh. Legendarni predstavnik granadskega igranja flamenko kitare praznuje šestdeset plodovitih let umetniškega ustvarjanja. Svojih predhodnikov in flamenka se Habichuela na festivalu Bi flamenko spominja v družbi svojih naslednikov ter pogled usmerja v prihodnost. Koncertu bo sledil pogovor z izvajalci.

 triglav

Oba dogodka v Klubu CD, 18, 15* EUR
(vstopnica velja za oba dogodka)

SR, 23. februarja, ob 19.30

Film

Petje, ki saboli

El canto quello duele

Režija: Martijn van Beenen, Ernestina Van de Noort
Španija, 2010, 55 min.

Dokumentarni vpogled v življenje Moraíta Chica »Moraa«, ki razkriva čarovnijo svoje glasbe: najde jo v dogajanju med notami, v tem, kar odzvanja v tišini.

Klub CD, brezplačne vstopnice

ČE, 24. februarja, ob 20.00
Urška Centa: Sinsonte,
v grlu pozabljena pesem

Koncept in izvedba: Urška Centa; koreografija: Marco de Ana in Urška Centa; glasba: Jani Moder; dramaturgija: Andreja Kopač; scenografija in oblikovanje svetlobe: Jan Krmelj; koprodukcija: CD in Flota

Plesalka in koreografinja Urška Centa ter predstavnik sodobne flamenko avantgarde Marco de Ana nadaljuje svoje prvo skupno odsko delo, ki sta ga zastavila s projektom *Zgodbe o ptica* (julija 2021 premiera v Cankarjevem domu, dve reprizi na Dunaju). V njem se nanašata na delo čilskega avantgardnega pesnika, pisatelja in vizualnega umetnika Juana Luisa Martíneza, ki je svojo ustvarjalno fascinacijo iskal v pticah. Tokrat Marco de Ana s položaja koreografa sooblikuje solo Urške Centa, v katerem išče preprosto in surovo lepoto giba ptice ter njeno sonično sporazumevanje z okolico.

Kosovelova dvorana, 15, 12* EUR

PE, 25. februarja, ob 20.00

Mayte Martín

Mayte Martín, glas

Paco Cruzado, kitara; José Tomás, kitara

Intervju z umetnico lahko preberete na strani 16.

Linhartova dvorana, 24, 20, 18* EUR

SO, 26. februarja

Ob 17.00 (do 18.45)

Delavnica petja z Mayte Martín

Velika sprejemna dvorana,
brezplačno (prijave niso potrebne)

 triglav

Ob 18.45

Pogovor o delu Leonor Leal

Velika sprejemna dvorana, brezplačno

Ob 19.30

Leonor Leal: Nokturno *Nocturno*

Leonor Leal, umetniško vodenje, koreografija in ples; Alfredo Lagos, kitara; Antonio Moreno, tolkala; Manu Meñaca, oblikovanje zvoka; Carmen Mori, oblikovanje svetlobe

Nocturno v enem samem dejanju namenoma ne pripoveduje zgodbe, raje prinaša vtise trenutkov in občutke, ki jih sprožajo. Takšen milje je pisan na lik in osebnost Leonor Leal. Nič petja, brez velike zgodbe, z močno prezenco, hkrati močna in čutna suvereno vodi po nepredvidljivih poteh, ki jih pred nas razgrinja iz same sebe nastajajoča glasbena partitura obeh mojstrov.

Linhartova dvorana, 23, 20, 17* EUR

biennialni festival flamenka

SO, 26. februarja, ob 21.00

Vito Marence

Flamenco Group

Vito Marence, kitara; Jošt Drašler, bas kitara; Andrej Tomazin, tolkala

Posebni gost: **Carlos Lobo**, vokal

Tradicija flamenka v moderni preobleki

Komponist in kitarist Vito Marence je v svoji mednarodni špansko-slovenski zasedbi ohranil bistvo flamenko glasbe kot zaprte in obenem znotraj tradicije svobodne glasbene oblike. V avtorski glasbi se prepletajo prvine klasične, jazz, latinsko ameriške, indijske klasične glasbe, vendar v tradicionalni flamenko zasedbi.

Klub CD, 12 EUR

NE, 27. februarja

Ob 15.30

Delavnica z Alfredom Lagosom (kitara)

Klub CD, brezplačno (prijave na bogdan.benigar@cd-cc.si)

Ob 18.30

Delavnica z Leonor Leal (ples)

Klub CD, brezplačno (prijave niso potrebne)

Ob 17.00 in 20.00

Ana Pandur: Party Box

Ideja, koncept in izvedba: Ana Pandur; zvočno oblikovanje in konceptualno sodelovanje: Matej Bonin; soavtor, avtor glasbe in besedila: Damir Avdić; produkcija: PKD Flamenko in CD Rdeča nit, ki jo je Ana Pandur razpletla v projektu, premierno uprizorjenem na prvem festivalu Bi flamenko, se vije naprej. Tako kot je v *Firebird* zvočna podoba temeljila na rezkih kitarških rifih, je tudi tokrat. S to razliko, da si avtorica za dodatek privoščiči »korak v stran«, v popolno tišino. Uvodni del, *White noise* (Snežna tišina), nas v prvem delu »ogluši« s tišino, drugi, *Black Sounds* (Črni zvoki), pa nadaljuje tam, kjer je umolknil *Firebird*, le da tokrat kitara v rokah pripada Damirju Avdiću.

Dvorana Duše Počkaj, 12, 10* EUR

PO, 28. februarja, ob 19.30

Film

Nekaj dirjega. Zgodba Bambina Paca Ortiza

Algo Salvaje. La historia de Bambino Paco Ortiz

Režija: Paco Ortiz; Španija, 2021, 82 min

Bambino je v svojem času poosebljal skrajno izpolnitev flamenka, vrst je oživil in približal javnosti. Umetnik vseh umetnikov, idol obcestnih barov, pesnik ritma *bulería*, Bambinov samosvoj slog, nezadržna odrska karizma in srčna osebnost so že prerasli v mit, legendo o kralju brez kraljestva, glasbenem velikanu 20. stoletja.

Kosovelova dvorana, 5'50, 4'80* EUR

TO, 1. marca

Ob 18.45

Pogovor o delu Israela Galvána

Velika sprejemna dvorana, brezplačno

Ob 19.30

Abonma Veličastnih 7 in za izven

Israel Galván in Manuel de Fallá: Začarana ljubezen (El amor brujo)

Članek o umetniku je objavljen na strani 17.

Gallusova dvorana, 25, 28, 17* EUR

Ob 21.00

Daniel Garcia Diego Trio

Daniel Garcia Diego, klavir; Reinier Elizarde

»El Negrón«, bas; Michael Olivera, bobni

Iskrivi sodobni jazz s pridihom flamenka enega najprodnnejših pianistov nove španske jazzovske generacije, ki bo svojo skupino premierno predstavil v Sloveniji. Flamenko in jazz sta najboljši par. Žanr zadnje desetletje razcvet še zlasti doživlja v Madridu, kjer sceno soustvarjajo mladi in energični bendi in glasbeniki. Na tretji izdaji Bi flamenka bo nastopila ena najvidnejših skupin tega novega vala: kvartet Daniela Garcíe Diega, »enega najbolj razburljivih glasov nove generacije španskega jazzza«.

Klub CD, 15, 10* EUR

Popusti ob nakupu vstopnic za več prireditev v okviru festivala Bi flamenko

Florian Zeller • Foto: Laurent Hini

Nihče ne piše tako pretresljivo kot on

Za svoj prvi film Oče je francoski dramatik Florian Zeller osvojil prvega oskarja. Še preden je prejel najbolj slaven kipec na sretu, je že imel v lasti številne knjižne nagrade, sprva za romane, pozneje tudi za drame. V dveh desetletjih je napisal dranjst dram, med njimi so najbolj znane Oče, Mama in Sin, ki skupaj sestavljajo tako imenovano družinsko trilogijo.

Velik poznavalec sodobne francoske dramatike in režiser ene zadnjih Zellerjevih dram, uprizorjenih v slovenskih gledališčih (Mama, Prešernovo gledališče Kranj v koprodukciji z Mestnim gledališčem Ptuj), Irica Buljan, je v zapisu strnil misli o Zellerjeri presenetljivi ustranzalosti in nepresenetljivem uspehu.

Recenzije kritikov sprva niso bile soglasne: v ozračju sodobnega francoskega gledališča se tradicionalno ceni predvsem formalni eksperiment. Imena, kot so Jean Genet, Marguerite Duras, pozneje Lagarce in Koltès pa tudi Novarina, so merilo, ki določa univerzitetni standard, ta pa pomembno vpliva na oblikovanje repertoarja javnih gledališč. Drugače je v zasebnih teatrah okoli Elizejskih poljan, ki negujejo tako imenovano igralsko gledališče in imajo svoje avtorje za polnjenje dvoran. Redkim dramatikom je uspelo obdržati neokrnjen status v obeh močno nasprotujočih si taborih, potem ko so iz napolnjenih bulevarskih gledališč dezertirali v prestižne državno subvencionirane hiše. Pred Florianom Zellerjem je uspešno prebežala edino Yasmina Reza. Njenemu slovesu najbolj izvajane avtorice na svetu je pomagalo dejstvo, da so

njene drame postavljali največji art režiserji našega časa (od Thomasa Ostermeierja, Luca Bondyja do Krystiana Lupe), kar je dokončno utrdilo njen ugled. Tako kot Rezi je tudi Zellerju svetovno prepoznavnost zagotovil hiter in učinkovit uvoz besedil od angloameriških gledališč. Fenomen Zeller se je pravzaprav rodil šele po londonskih in newyorških premierah. Britanska kritika ga označuje za enega največjih pisateljev našega časa oziroma kar za pisatelja številka ena. Utemeljitev je jasna; danes nihče ne piše tako pretresljivih in dih jemajočih dram kot on. Že njihovi preprosti naslovi – *Laž, Resnica, Oče, Mati, Sin* – dajejo občinstvu vedeti, za kaj gre. In gre za teme, ki nas ob globalnih gospodarskih krizah in pandemiji vrnejo domov. Nemara je prav dom freudovski izvir vseh travm in psihoseksualnega (ne)zadovoljstva.

» Britanska kritika Zellerja označuje za enega najrečjih pisateljev našega časa oziroma kar za pisatelja šterilka ena. Utemeljitelj je jasna; danes nihče ne piše tako pretresljivih in dlh jemajočih dram kot on. Že njihovi preprosti naslovi – *Laž*, *Resnica*, *Oče*, *Mama*, *Sin* – dajejo občinstvu vedeti, za kaj gre. In gre za teme, ki nas ob globalnih gospodarskih krizah in pandemiji vrnejo domov.

Otroštvo, polno zgodb in drame

Zeller je bil rojen v Parizu leta 1979 kot drugi od treh otrok, ki sta jih vzgajali babica in mati, sicer teatralna ženska, ki je »rada brala tarot«. Oče je bil inženir, zaposlen v Nemčiji. »Otroštvo je bilo polno zgodb in drame, ne nujno knjig, kulture ali gledališča,« pripoveduje Zeller. Šele najstniška leta so postavila mejnik, ki ga je pahnil v smer književnosti: pri petnajstih je dobil napad astme in padel v komo. »To je bil odločilni trenutek,« pripoveduje Zeller, »po bolezni nisem več videl sveta skozi enaka očala, enako. Mislim, da sta takrat v moje življenje vstopila skrb in pisanje.« Čeprav je študiral na prestižnem Sciences Po v Parizu, je od tam odšel brez diplome, da bi se lahko posvetil zgolj svojemu pisanju. Zdi se, da se mu je dobro izšlo. Zeller je prejel v življenju, že pred štiridesetim rojstnim dnevom, več priznanj kot preštevili pisatelji. Uspeh je prvič požel star komaj dvainvajset let z romanesknim prvencem *Umetni sneg*. Z zaskrbljujočo distopijsko pripovedjo o svetu, v katerem vlada islamiistični teror, je v svojem tretjem romanu *Fascinacija nad najhujšim* leta 2004 osvojil nagrado *interallie*. Tema je sicer podobna Houellebecqovi *Podreditvi*.

» Temelj dramskega zapleta je renomer psihološki, denimo demenca v *Očetu*, sindrom zapuščenega gnezda pri Mami ali najstniška depresija v *Sinu*.

Meteorski uspeh *Očeta*

Še preden so ga ovenčali z oskarjem, je bilo Zellerjevo najpomembnejše delo že omenjeni *Oče* (fr. *La Père*), ki je kot gledališka igra osvojil Molièrovo nagrado za najboljšo predstavo in postal najbolj cenjena drama prejšnjega desetletja. Zgodba o starejšem moškem, ki izgublja razum, je naznanila vzpon nove zvezde in ponovno rojstvo Zellerja kot pisatelja. Delo je napisal leta 2012 z mislijo na znanega igralca Roberta Hirscha, ki je brez premora v pariških gledališčih igral *Očeta* polne tri sezone. Do danes so ga prevedli in igrali v več kot petdesetih državah, prejel je številna priznanja, Anthony Hopkins pa ga je skupaj z Olivio Colman dokončno ponesel po vsem planetu. Že od samega začetka v Zellerjevih vlogah nastopajo najbolj znani igralci kot Frank Langella (*Oče*, Broadway, 2016), Jonathan Pryce (*Preden odideš*, London, 2018), Isabelle Huppert (*Mati*, New York, 2019) in Alfred Molina (*Oče*, Los Angeles, 2020).

» Še preden so ga ovenčali z oskarjem, je bilo Zellerjevo najpomembnejše delo *Oče* (fr. *La Père*), ki je kot gledališka igra osvojil Molièrovo nagrado za najboljšo predstavo in postal najbolj cenjena drama prejšnjega desetletja. Zgodba o starejšem moškem, ki izgublja razum, je naznanila vzpon nove zvezde in ponovno rojstvo Zellerja kot pisatelja.

Posegi v srčiko meščanskega konformizma

Zeller je priznal, da je ustvarjanje za gledališče odkril skoraj po naključju; za nalogo je dobil pisanje opernega libreta, ki ga je predelal v dramo. »Tako sem odkril radost in misterij gledališča.« Tri drame (*Mama*, *Oče*, *Sin*), ki smo jih imeli priložnost videti tudi na slovenskih odrih, uporabljajo značilen postopek variiranega ponavljanja določenega že videnega prizora. Nastanejo nenehna majhna odstopanja od prevladujočega narativa. Temelj dramskega zapleta je venomer psihološki, denimo demenca v *Očetu*, sindrom zapuščenega gnezda pri *Materi* ali najstniška depresija v *Sinu*. Začetki dram prinašajo prizore iz vsakdanjega življenja, toda dokaj kmalu, skoraj kot pri Ionescu, opazimo besede, stavke in stanja, ki se absurdno pogosto ponavljajo. Priče smo izstopu iz normalnosti, vidimo prizore, ki niso zasnovani skozi linearni potek dogodkov, temveč jih montira um, ki deluje z drugačno logiko od naše. Zeller večkrat poudari, da je na njegovo pisanje močno vplival David Lynch z nadrealističnimi posegi v srčiko meščanskega konformizma. Prizorišča vseh njegovih dram so zaprti prostori, stanovanja, družinske hiše. Protagonisti so zaznamovani z družinskimi vlogami, ki gradijo jedrno družino: običajno gre za očeta, mater, sina, hčer. Kot pri Hitchcocku se nepričakovano prikaže tujec, vsiljivec, pogosto ljubica, ki vnese nemir in spremeni utečeni tok dogajanja. Prav tako se mešajo različne ravni realnosti in fantazije – popolnoma so odprte naši individualni interpretaciji, hermenevtičnemu ali režijskemu prijemu.

Radost, skrita v temelju tragikomedij

Njegove drame imajo odprt konec; kot v *Mulholland Drive* se sprašujemo, katera različica je »prava«. Vendar Zellerja ne zanima takšna zvrst »pravilnosti«, pač pa zapleten labirint človeške duše. *Homo sapiens*, ki si je že izboril prostor v letoviščih na bližnjih planetih, še vedno ne zna sočustvovati z ostarelim staršem, slišati težav prezgodaj dozorelega mladička ali s partnerko dostojanstveno preživeti življenja do konca. Zellerja zanimajo radostne frekvence, ki omenjene tematike, skrite v temelju njegovih tragikomedij, izzivajo pri občinstvu: »Mislim, da je gledališče po svoji definiciji komedija tudi takrat, ko si je ne želite pisati. Francoska beseda *ludique* pomeni razigranost. Pravimo, da igralci *igrajo* in ravno zato so kot otroci. Ko pišete za gledališče, bi morali biti močno povezani s tem otroškim delom duše.«

Ivica Buljan

Zeller na filmu

Florian Zeller je bil vsaj v našem kulturnem prostoru do pred kratim precejšnja neznanka. Njegovi drami so uprizorili v Trstu in Celju, uradnih prevodov njegovih dramskih del ali romanov zaenkrat še nismo dobili. Potem je prišla odmevna filmska priredba v angleškem jeziku, pa oskar Anthonyju Hopkinsu za glavno vlogo in Zellerju za najboljši prirejeni scenarij in svet se je postavil na glavo. Zeller, ki ustvarja od začetka 21. stoletja, je postal zaščitna znamka, ki popravlja krivice za nazaj. Med drugim smo ugotovili, da je šla pred tremi leti francoska adaptacija njegove veseloigre v naših kinih mimo skoraj neopazno. Zato je večpredstavni festival, posvečen Zellerju, dobrodošla izbira, ki bo, vsaj na filmu, pokazala dvoje,

predstavila njegov dramski opus, ki so ga režijsko predelali drugi, obenem pa še dramski opus, ki se ga je odločil režirati sam. Vsaj v uveljavljeni filmski produkciji verjetno še nismo videli tako neposredno brutalnega filma o prekletstvu staranja, napredujoči demenci in odnosu do najbližjih, kot je to Zeller dosegel v režijskem prvencu *Oče*. Da se kot filmski avtor ne kani ustaviti, priča leto 2022, saj na platna prihaja *Sin*, nova Zellerjava adaptacija lastne dramske predloge. Na papirju projekt zveni obetavno, znova je združil moči s sodelavcema pri oskarjevskem triumfu *Oče*, s soscenaristom Christopherjem Hamptonom in igralcem Anthonyjem Hopkinsom.

Simon Popek

Florida
Režija:
Philippe
Le Guay

Florida • Floride

Francija, 2015, 110' • Režija: Philippe Le Guay
Scenarij: Jérôme Tonnerre, Philippe Le Guay,
po istoimenski Zellerjevi drami
Igrajo: Jean Rochefort, Sandrine Kiberlain,
Laurent Lucas, Anamaria Marinca

Prva predelava Zellerjeve drame *Oče*. Francoska izvedba, s katero Zeller scenaristično ni bil povezan, ohranja duh izvirnika, a z manjšimi odmiki. Osemdesetletni Claude Lherminier, ki zavrača hčerkinе ponudbe pomoči in nege, se nekega dne odloči odpotovati na Florido ...

Zaljubljen v mojo ženo *Amoureux de ma femme*

Francija, 2018, 84' • Režija: Daniel Auteuil
Scenarij: Florian Zeller (po lastni drami)
Igrajo: Sandrine Kiberlain, Gérard Depardieu,
Daniel Auteuil, Adriana Ugarte

Francoska romantična komedija Daniela Auteuila o prijateljskem ljubezenskem trikotniku. Daniel je možakar v srednjih letih, ki po dolgem času sreča prijatelja Patricka. Slednji se je nedavno ločil, zato ga Daniel povabi domov na večerjo, čemur Danielova žena Isabelle sprva nasprotuje, a naposled vendarle popusti. Patrick se pojavi z očarljivo tridesetletno Emmo, ki Danielu nemudoma zmeša glavo.

**Zaljubljen
v mojo ženo**
Režija: Florian
Zeller

Oče
Režija:
Florian
Zeller

Oče • The Father

Velika Britanija, Francija, 2020, 97' • Režija: Florian Zeller
Scenarij: Christopher Hampton in Florian Zeller
(po istoimenski Zellerjevi drami)
Igrajo: Anthony Hopkins, Olivia Colman,
Mark Gatiss, Imogen Poots, Rufus Sewell

Postarani Anthony, nekdanji inženir, zavrača vse poskuse hčerke Anne, da bi mu na stara leta pomagala. *Oče* je film o trmi junaka, ki ne želi in ne potrebuje pomočnice, o vplivu njegovega stanja (in vedenja) na najbližje, predvsem na hčer, ki želi urediti razmerje s partnerjem in se preseliti v Pariz. Ali pa ne? Bo ostala v Londonu? Zakaj se vedno znova premisli? In kdo je oseba v njegovem stanovanju, ki je ne pozna?

Vsi filmi v Kosovelovi dvorani

Festival Florian Zeller

Aprila 2022

Slovensko ljudsko gledališče Celje

Florian Zeller

Oče

Prevajalec: Andraž Ravnik; režiser: Jernej Kobal; dramaturginja: Tatjana Doma; scenografinja: Urša Vidič; kostumograf: Alan Hranitelj; avtor glasbe: Laren Polič Zdravič
Igrajo: Manca Ogorevc, Branko Završan, Andrej Murenc, Lučka Počkaj

Igra *Oče* (2012) francoskega dramatika srednje generacije Floriana Zellerja (1979) je izmuzljiva pripoved o dementnem očetu in njegovih najbližjih, ki se soočajo in spopadajo s to srhljivo boleznijo. Avtor je zanjo prejel vse najprestižnejše evropske nagrade, od Molièrove do vseh britanskih nagrad za dramatiko. Igrajo jo povsod po Evropi, celo na londonskem West Endu in na newyorškem Broadwayu. Po prodornosti in uspešnosti ga primerjajo s francosko gledališko »zvezdo« Yasmino Reza.

Zeller nas v svet dementnega očeta Andréja spretno zapelje tako, da stvari vidimo skozi njegov pogled, ne z vidika hčere Anne, njenega partnerja Pierra ali bolniške negovalke. André si na vso moč prizadeva, da bi v svojem zmedenem svetu našel smisel. Bolezen namreč skokovito napreduje in njene manifestacije se kažejo na različnih ravneh. Pripoved nenehno spodmika naša pričakovanja in včasih deluje celo kot srhljivka, še posebej takrat, ko se v očetovem stanovanju pojavijo popolni tujci, včasih pa tudi kot čudna pinterjevska črna komedija.

Linhartova dvorana, 16, 14* EUR

Oče •
Foto: Uroš
Hočevar

Mama
Foto: Nada
Žgank

Aprila 2022

Prešernovo gledališče Kranj

Florian Zeller

Mama

Prevajalka: Suzana Koncut; režiser: Ivica Buljan; dramaturginja: Marinka Poštrak; scenograf in kostumograf: Rudy Sabounghi
Igrajo: Darja Reichman, Borut Veselko, Blaž Setnikar, Doroteja Nadrah
Koprodukcija z Mestnim gledališčem Ptuj

Zellerjeva *Mama* je vrhunsko, večplastno in pretresljivo dramsko besedilo o bolečini in osamljenosti Mame, ki se sooča s sindromom »praznega gnezda«. Florian Zeller slogovno prepoznavno in izpiljeno minimalistično, s skopimi, a enigmatično dvoumnimi stavki v tekočem dialogu, predvsem pa z neprestanim spreminjanjem perspektive izrekanja »objektivne resnice« pred nami razgrinja čustveno izvoljene odnose v družini, katerih posledica so Mamina osamljenost, njeno boleče soočanje s sinovim odhodom od doma in slutnja moževega varanja oziroma njegova čustveno odsotnost. Avtor se spretno poigrava z realnostjo izrečenega, ki jo gledalec po koščkih sestavlja z vsakim prizorom skozi labirint Mamine stiske. Zeller namreč preigrava najrazličnejše variacije dialogov med akterji te osupljive drame o razpadu družine ter posledično o »razpadu psihe« oziroma nevzdržni čustveni razrvanosti naslovne junakinje. Ob »variacijah« pogovorov med Mamo in Očetom, Mamo in Sinom, Očetom in Sinom ter Mamo in Dekletom se skupaj z Mamo tudi mi izgublamo v blodnjaku različnih scenarijev, ki jih »zapisuje« njeno hrepenenje po izstopu iz nevzdržne spirale osamljenosti, v kateri se vrtinči na tanki meji stvarnosti in imaginacije, norosti in bolečine, materinske ljubezni in bolestne posesivnosti.

Linhartova dvorana, 16, 14* EUR

May B

Compagnie Maguy Marín

Maguy Marín je za May B izumila gibanje, ki je na meji gledališkega in plesnega medija. Ves čas se premika z ene na drugo stran, nikoli pa nobeni povsem ne podleže. Suvereno se igra z elementi obeh medijev in preplete v svoj jezik, v nekakšno »mejbijevščino«. Neusahljiva moč May B (premiera leta 1981) se skriva v sposobnosti pripovedovanja zgodb o ključnih obratih v življenju vsakega; rojstvih, smrtih, otroštvu, staranju, o nekakšni paradi bistvenega. Je povest telesa in povest o telesu, ki v nasprotju s klasičnim gledališkim pripovedovanjem sproži izredno pronicljivo in humorno obliko potepanja po različnih časih in prostorih, v vseh pa kraljuje dionizično razumevanje življenja.

Maguy Marín je bila rojena leta 1951 v Toulousu, na konservatoriju študirala ples, nato pa se pridružila strasbourškemu baletu. Leta 1970 je bila sprejeta na šolo Mauricea Bédjarta, kjer je ostala tri leta, nato pa postala solistka Balleta du XXe Siècle. Ob koncu tega obdobja je nastopila prelomnica: »Pri Mauriceu Bédjartu je bilo telo poveljčano. S tem sem imela težave. Vprašala sem se, kaj se zgodi z vsemi drugimi telesi, tistimi betežnimi, iznakaženimi ali neusklajenimi, vendar še vedno pokončnimi.« Po kratkem oklevanju se je odločila za samostojno pot. Compagnie Maguy Marín je bila ustanovljena leta 1984 v Parizu. Skupina je že v svojih začetkih predstavila dela, ki kršijo uveljavljene kodekse plesa in odkrito protestirajo proti anomalijam sodobne

družbe. Delo ansambla sloni na rigoroznih umetniških raziskavah in obsežnem gostovanju. Kolektiv je ustvaril dobrih petdeset plesno-gledaliških del, kot so *May B*, *RamDam* (uprizorjeno v Joyceovem gledališču leta 1999), *Les Applaudissements ne se mangent pas in Umwelt* (prvo v Joyceovem gledališču uprizorjeno 2004, drugo 2008 ...).

”

Delo, ki se nardihuje v literaturi Samuela Becketta, nam je služilo kot podlaga za skrivno dekodiranje naših najbolj intimnih, najbolj skritih, najmanj znanih kretenj. V njem sta gib in gledališko ozračje v protislorju s fizično izredbo in estetiko plesalca.

Maguy Marín

TO, 31. maja 2022, ob 19.30

Abonma Veličastnih 7 in za izven

Compagnie Maguy Marín

May B

Koreografija: Maguy Marín

(za Théâtre Municipal d'Angers, 1981)

Glasba: Franz Schubert, Gilles de Binche, Gavin Bryars

Gallusova dvorana, 17, 21, 25, 28, 14* EUR

24.

Generalni
pokrovitelj
abonmaja
Veličastnih 7

Energija za življenje

Spletna
medijska
pokroviteljica
abonmaja

Gledališče in ples

Sila, hitrost in strast

NE, 10. aprila 2022, ob 19.30

Abonma Veličastnih 7 in za izven

Batsheva – The Young Ensemble

Tri (Three)

Koreografija: Ohad Naharin

Zvočno oblikovanje

in montaža: Ohad Fishof

Produkcija: Batsheva

Gallusova dvorana,

17, 21, 25, 28, 14* EUR

Batsheva – The Young Ensemble • Foto: Gadi Dagon

” V čast nam je, da plesalcem na začetku poklicne poti ponudimo možnost, da postanejo naši ustrvarjalni partnerji. Predamo jim rodnik po jeziku gaga, izsledke dolgoletnih, nikoli sklenjenih raziskav in jih spremljamo med vsakodnevno preseganjem lastnih omejitev, na poti do velikih ustrvarjalcev.

Ohad Naharin

Batsheva – The Young Ensemble • Foto: Ascaf

Ohad Naharin je hišni koreograf Batsheva Dance Company in avtor inovativnega gibalnega jezika »gaga«, ki je nadgradil koreografovo svojsko gibalno metodologijo, radikalno preoblikoval urjenje skupine in se kot naraščajoča mednarodna sila razširil na občem področju gibalnih praks tako med plesalci kot drugimi uporabniki. Umetniški vodja skupine je bil od leta 1990, po skoraj tridesetih letih vodenja Batsheve je leta 2018 naloge predal naslednici Gili Navot in danes deluje kot hišni koreograf. Kritiki in občinstvo Batsheva Dance Company soglasno štejejo za eno najvidnejših sodobnih plesnih skupin sveta. Skupaj z Batsheva – The Young Ensemble se ponaša s 34 izbranimi plesalci iz Izraela in tujine. Ob preizkušanju lastnih meja se mladi plesalci Batsheve, zatopljeni v navidezno naključno gibanje, razodevajo kot zlitina sile, hitrosti in strasti. Naharinov proces nikoli dokončane plesne raziskave se napaja pri koreografovi brezmejni radovednosti, ostri intuiciji ter očaranosti s telesom in gibom. Prav nič drugače ni tudi tokrat, ko se nam plesalci mlade, a prav nič manj tehnično podkovane, strastne in popolnoma plesu predane generacije, združene v skupini Batsheva – The Young Ensemble, predstavljajo s triptihom *Tri (Three)*.

Prvi del **Bellus (Lep/ota)**, temelječ na Goldbergovi in Bachovi glasbi, odpleše deset plesalcev, drugi, **Humus**, interpretira deveterica, v zadnjem, **Secus (Drugače/n)**, pa moči združi celotna ekipa šestnajstih nastopajočih. Triptih se bere kot katalog vsega, kar Batsheva je in kar jo dela unikatno: jasne skupinske formacije, odrska kakofonija, ki se staplja v harmonijo in vrača nazaj v kaos ... Plesalci občasno mirujejo, se razpršijo po odru ali postavijo v vrsto spredaj in strmijo vame s hladno, a nezaupljivo budnostjo.

Generalni
pokrovitelj
abonmaja
Veličastnih 7

Energija za življenje

Spletna
medijska
pokroviteljica
abonmaja

25

Gledališče in ples

PE, 21. januarja 2022, ob 19. uri – ljubljanska predpremiéra
SO, 22. januarja 2022, ob 20. uri – ljubljanska premiera

Ponovitve od 24. do 28. januarja ob 19.30,

27. januarja ob 17. uri

Abonma Veličastnih 7 in za izven

To noč sem jo videl

Režiser: Janez Pipan

Scenograf: Marko Japelj

Avtorica videa: Vesna Krebs

Kostumograf: Leo Kulaš

Skladatelj: Milko Lazar

Avtor glasbenih priredb in kore-

petitor: Robert Mraček

Igrajo: Nataša Matjašec Rošker,

Blaž Dolenc, Milan Marić,

Nebojša Ljubišić, Mirjana

Šajinović, Anže Krajnc, Milena

Zupančič, Davor Herga, Mateja

Pucko, Irena Varga, Ivica Knez,

Robert Mraček, Matija Stipanič,

Matevž Biber, Vladimir Vlaškalič,

Daniel Jesch, Alfonz Kodrič, Kristijan

Ostaneč, Nejc Ropret, Petja Labović,

Mojca Simonič, Dane Radulović in drug

Koprodukcija: SNG Maribor, Cankarjev dom,

Burgtheater (Avstrija), Jugoslovansko dram-

sko gledališče (Srbija)

Odrska postavitev romana Draga Jančarja *To noč sem jo videl*, delo režiserja Janeza Pipana, je gotovo najambicioznejši gledališki projekt sezone. Nastaja kot koprodukcija med dunajskim Burgtheatrom, srbskim Jugoslovanskim dramskim gledališčem in Cankarjevim domom z mednarodno zasedbo. Zasedba je prav tako mednarodna.

Gallusova dvorana, 24, 21, 18, 15, 12* EUR

To noč sem jo videl,
Arhiv SNG MB • Foto: Peter Glodani

PO, 31. januarja, ob 16.30

Mednarodni simpozij

Pogledi na umetnost Draga Jančarja

Več na str. 42

Klub CD, brezplačne vstopnice

PO, 7., in TO, 8. marca 2022, ob 20. uri

Edward Clug, Carl Orff

Carmina Burana

Koreograf: Edward Clug

Dirigent: Simon Krečič

Nastopajo: Petya Ivanova, sopran •

Martin Sušnik, tenor

Domen Križaj, bariton

Baletni ansambel SNG Maribor

Simfonični orkester

SNG Maribor

Zbor Opere SNG Maribor

Edward Clug se v svoji

značilni avtorski poetiki

loteva navdihujočega ko-

reografskega raziskova-

nja ključnega vizualnega

elementa, ki ga razširja v

pomenljivo koreografsko

razsežnost. Krog je kot

geometrijski lik najprepro-

stejša in obenem najpopol-

nejša stvaritev narave. Clug

ustvari novo izkušnjo življenja z

zlitjem glasbene, besedne in plesne

umetnosti.

Gallusova dvorana, 26, 30, 34, 22* EUR

Carmina Burana • Foto: Tiberiu Marta

TO, 29. marca 2022, ob 20. uri

MN Dance

Ikarus

MN Dance • Foto: Aljoša Kravanja

Koreografa in avtorja izbora glasbe:

Michal Rynia, Nastja Bremec Rynia

Plesalci: Michal Rynia, Tjaša Bucik, Noemi Capuano,

David Micu, Eri Nishibara, Matteo Palumbo,

Robert Prein, So Yeon Shin, Luka Vodopivec

Umetniki si vedno želijo v neznano, nemogoče. Plesalčeve

želje so poleteti, se dvigniti k soncu. V času, v katerem

živimo, si še posebej želimo svobode, neomejevanega

življenja, pogleda izza tesnih meja sistema, v katerem

živimo, lastnih omejitev in tistih, ki nam jih nalagajo

drugi. Mit, ki je navdihnil že veliko umetnikov, navdihuje

tudi plesno uprizoritev, nastalo v produkciji MN Dance

Company v sodelovanju s SNG Nova Gorica.

Linhartova dvorana, 15, 12* EUR

Generalni
pokrovitelj
abonmaja
Veličastnih 7

PETROL

Energija za življenje

Spletna
medijska
pokroviteljica
abonmaja

parada
plesa
www.paradaplesa.com

26

glasbe sveta ©

5. 3.

ŠIROM

Zadnje čase ena najbolj prepoznavnih slovenskih glasbenih zasedb v mednarodnem prostoru.
Linhartova dvorana

28. 5.

ORQUESTA AKOKÁN

Koncert, ki bo občinstvo postavil na noge od prvega takta naprej.
Gallusova dvorana

Tudi v sklopu 38. mednarodnega festivala Druga Godba

9. 6.

ADRIANA CALCANHOTO

Adriana Calcanhoto je avtorica več platinastih albumov in prejemnica dveh latino grammyjev.
Linhartova dvorana

Glavna pokroviteljica
abonmaja

 triglav

Cankarjevi torčki

18. januarja ob 20. uri

Boštjan Narat in Izar Lunaček

Risani koncert

25. januarja ob 20. uri

Knarr

Norveška

Ingebrigt Håker Flaten, akustični in električni bas, kompozicije; Mette Rasmussen, altovski saksofon; Atle Nymo, tenorski saksofon, Bb-klarinet, bas klarinet; Erik Kimestad, trobenta; Oddrun Lilja Jonsdottir, električna kitara, glas; Joakim Rainer Petersen, klavir, sintetizator; Olaf Olsen, bobni, tolkala

Ste vedeli? • »Knarr« je staronordijski izraz za ladjo klasične gradnje, ki se je odlikovala po zmožnosti dolge plovbe in so jo za uporabljali med vikinškimi pohodi.

8. februarja

Zvončki in trobentice

8. festival slovenske jazzovske ustvarjalnosti

ob 12. uri • **Mladi raziskovalec V. – Maj Brinovec**

Maj Brinovec, saksofon; Nina Pavšek, klarinet; Abel Modic, viola; Žan Berložnik, kitara; Tinkara Zupan, akordeon; Sofia Rypalenko in Izak Ban, klavir (štiriročno)

ob 18. uri • **Kočan & Band**

feat. Šalomon, Resnik, Jančič

Kristina Kočan, poezija, glas, učinki; Samo Šalomon, bas kitara, moog, kitara; Cene Resnik, tenorski, sopranski saksofon, Denis Jančič, bobni

ob 19. uri • **Rebeka Rusjan Zajc**

Rebeka Rusjan Zajc, klavir

ob 20. uri • **Birds of Unknown**

Patricija Škof, glas; Tibor Pernarčič, saksofon; Tilen Beigot, kitara

15. februarja ob 20. uri

Hungarian Jazz & Beyond

Csaba Palotaï & Steve Argüelles: Cabane Perchée

Csaba Palotaï, kitara; Steve Argüelles, tolkala

Debussy Now

Veronika Harcsa, glas; Anastasia Razvalyaeva, harfa;

Márton Fenyvesi, živa elektronika, kitara

S podpora Lisztovega inštituta Ljubljana

22. februarja ob 20. uri

Bi flamenko • Pepe Habichuela Trio feat. Josemi & Bandolero

Pepe Habichuela,

Josemi, kitari;

Bandolero, tolkala

1. marca ob 21. uri

Bi flamenko • Daniel Garcia Diego Trio

Daniel Garcia Diego, klavir; Reinier »el Negrón«, bas;

Michael Olivera, bobni

8. marca ob 20. uri

Raiven • Doloroso

Raiven, vokal, harfa; ZanB, violončelo: Luka Beljan, violina

15. marca ob 20. uri

Canada Day

Kanada, ZDA, Francija/Nemčija

Ground Rituals

Canada Day: Harris Einsenstadt, bobni; Nate Wooley, trobenta; Matt Bauder, saksofon; Pascal Niggenkemper, kontrabas

Ground Rituals: Jani Moder, kitara; Igor Matkovič, trobenta; Jošt Drašler, kontrabas; Kristijan Krajncan, violončelo, Zlatko Kaučič, bobni, tolkala

22. marca ob 20. uri

Justin Adams & Mauro Durante

Velika Britanija, Italija

Justin Adams, el. kitara, glas; Mauro

Durante, tamburin, violina, glas

5. aprila ob 20. uri

World Service Project Pantaloons

WSP: Dave Morecroft, klaviature, glas; Ben Powling, saksofon; Arthur O'Hara, bas, glas; Luke Reddin-Williams, bobni, tolkala World Service Project (Velika Britanija) + Pantaloons (Slovenija)

Pantaloons: Luka Belič, saksofon; Aljaž Markežič, suzafon; David Nik Lipovac, bobni

12. aprila ob 20. uri

Drago Ivanuša Magnetik

Drago Ivanuša, klavir, elektronika; Vita Kobal, violina; Lola Mlačnik, tolkala; Žiga Golob, kontrabas

19. aprila ob 20. uri

Gard Nilssen's

Acoustic Unity

Norveška, Švedska

Petter Eldh, kontrabas; André Roligheten, saksofoni; Gard Nilssen, bobni

3. maja ob 20. uri

Myra Melford's Fire in Water Quintet feat. Mary Halvorson, Ingrid Laubrock, Tomeka Reid & Susie Ibarra

ZDA, Nemčija

Myra Melford, klavir; Mary Halvorson, kitara; Ingrid Laubrock, saksofon; Tomeka Reid, violončelo; Susie Ibarra, bobni

**Vsi koncerti
v Klubu CD**

Medijska pokroviteljica

MLADINA

TO, 24. maja 2022

Druga glasba

Rodrigo Cuevas

novi vitez španske umetnosti

Na španskem obzorju se je v zadnjih letih izbrusil nov umetniški biser, ki navdušuje z izvirnostjo umetniškega posredovanja v vseh njegovih razsežnostih in z osupljivo pojavnostjo. Ta nikogar ne pusti ravnodušnega, še več, umetnik občinstvo z lahkoto najprej omami in ga na koncu svojega presunljivega nastopa s trenom očesa dvigne na noge. Rodrigo Cuevas je umetnik, pevec, skladatelj, večinstrumentalist in predan folklorni agitator. Združuje emblematične ljudske melodije s subtilno elektroniko, oblečen v androgene kostume, nogavice in lesene čevlje z ošiljeno peto, ki ustvarja globoko zakoreninjeno umetnost za nepovezano sedanost, z uporabo humorja, elegantne erotike in prepričljivega pripovedovanja zgodb.

Rodrigo Cuevas • Foto: arhiv umetnika

Akademsko izobražen glasbenik kljub temu trdi, da je več o umetnosti izvedel od svojih sosedov v vasici, kjer živi (kraj, ki ga skriva). Njegovo sporočilo je, da je kultura, utemeljena na podobi in lahko-miselnosti, prazna posoda, ki jo je treba ponovno povezati z načinom življenja prednikov in interakcijo, ki počasi umira. To je resno sporočilo, spretno posredovano s prepričljivo zabavno vizijo.

Odprtje 38. mednarodnega festivala
Druga godba

Koprodukcija: Zavod Druga godba
in Cankarjev dom

V sodelovanju z veleposlaništvom
Španije v Ljubljani

Linhartova dvorana,

22, 18* EUR
(in festivalske
vstopnice)

GREGORY PORTER

VELIKI POVRATEK

ENEGA NAJBOLJŠIH PEVCEV

DANAŠNJEGA ČASA

18. 5. **cankarjev dom**

NE, 11. septembra 2022, ob 20. uri

Ólafur Arnalds

Some Kind of Peace

Kdor čaka, dočaka, bi lahko rekli tudi za koncert islandskega umetnika, ki še posebej pazljivo načrtuje svoje koncerte, da bi tako lahko razveselil čim več svojih oboževalcev po vsem svetu. In tako se Olafur Arnalds vrača tudi v Ljubljano, kjer bo nastopil drugič. Tokrat s presunljivo glasbo z albuma *Some Kind of Peace*, za katero si je pred kratkim prislužil tudi dve nominaciji za grammyja.

Najlepši uvod v barvito jesensko melanholijo.

Gallusova dvorana,
24, 28, 35, 39, 20* EUR

Ólafur Arnalds • Foto: Anna Maggy

LAIRBACH

MI SMO NAROD
MUZIKAL PO TEKSTIH HEINERJA MÜLLERJA
WIR SIND DAS VOLK

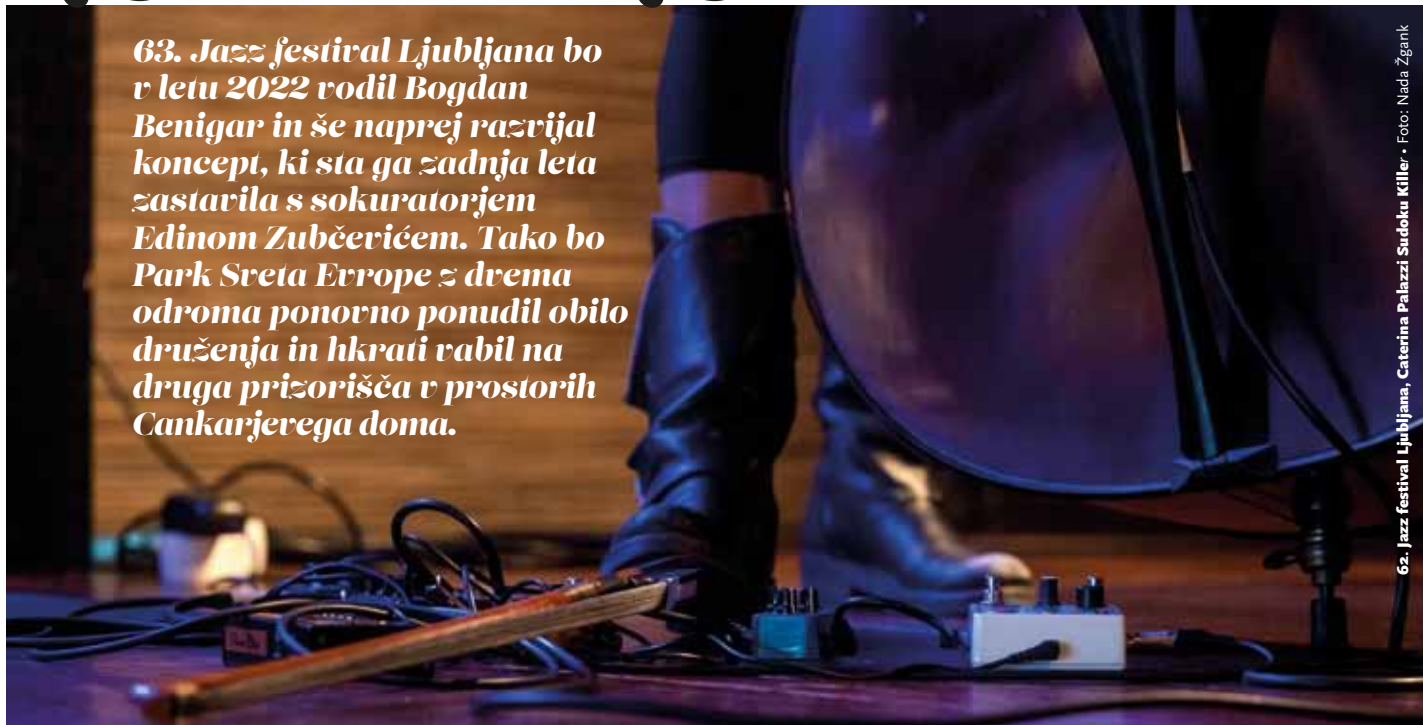
8. april 2022

Laibach skupaj z gostjimi in gosti: Mina Špiler, Katarina Stegnar, Cveto Kobal, Sašo Vollmaier, Vier Personen Quartet, The Stroj in njegova svetost Peter Mlakar

Gremo na jazz!

63. JAZZ
FESTIVAL
LJUBLJANA
15.-18. 6. 2022

63. Jazz festival Ljubljana bo v letu 2022 rodil Bogdan Benigar in še naprej razvijal koncept, ki sta ga zadnja leta zastarila s sokuratorjem Edinom Zubčevićem. Tako bo Park Sveta Evrope s drema odroma ponovno ponudil obilo druženja in hkrati vabil na druga prizorišča v prostorih Cankarjerega doma.

62. jazz festival Ljubljana, Caterina Palazzi Sudoku Killer • Foto: Nada Žgank

62. Jazz festival Ljubljana, Boštjan Combač in Petra Vidmar • Foto: Domen Pal

61. Jazz festival Ljubljana, Žiga Murko • Foto: Nada Žgank

62. Jazz festival Ljubljana, Purple is the Color • Foto: Nada Žgank

Festivalski program bo ohranil ravnovesje med popularnejšim jazzom in improvizirano glasbo ter prihajajočimi generacijami (tudi slovenskimi) in bo tudi tokrat temeljil na več vsebinskih fokusih. Med slovenskimi izvajalci se bodo z novimi deli in zasedbami predstavili Jure Pukl, Dré Hočevar, Maja Osojnik, Miha Gantar, atraktivni mlajši zasedbi Birds of Unknown in Freekind, ansambel KGBL in Orkester Slovenske vojske z Izidorjem Letingerjem ter več koncertov iz programov Abeceda in Mladi raziskovalci. Posebna pozornost bo namenjena sodelovanju slovenskih in skandinavskih glasbenikov v 14-članski zasedbi Fire Orchestra CBA. Osrednji dogodek festivala bo koncert Anouarja Brahema, enega vodilnih glasbenikov založbe ECM. Vsekakor se nam obeta še eno jazzovsko praznovanje z atraktivnim poletnim podaljškom v Parku Sveta Evrope.

Glavna
pokroviteljica
festivala

31

Navdih in čarobnost trenutka

Anouar Brahem • Foto: arhiv CD

»V nas se steka navdih trenutka in to velja za vse glasbenike ... Čarobnost šteje skupaj s pripravo. Vse je vprašanje kolektivnega navdiha.« Tako preprosto zvenijo besede velikega tunizijskega lutnjista Anouarja Brahema in tudi njegova glasba zveni preprosto, kot da jo mimogrede in po trenutnem vzgibu ležerno zaigrajo prijatelji, ki se skoraj po naključju znajdejo ob istem času v istem prostoru. Nemara tako medsebojno razumevanje in ujemanje dosežeš, ko si – tako kot Brahem – na glasbenem prizorišču malone štirideset let ter ko k svojim dodelanim projektom vedno vabiš vrhunske glasbenike iz polja jaza in tradicionalnih godb.

Leta 1957 rojeni Brahem je že kot desetletni deček začel študirati lutnjo na Nacionalnem konservatoriju v Tunisu. Zadal si je načrt, da bo lutnji vrnil pomen vodilnega glasbila v arabski glasbi, obenem pa si je želel v sodelovanju z glasbeniki iz različnih zvrsti razširiti tradicijo. V ta namen se je leta 1981 preselil v Pariz, kjer je sodeloval s slovitim plesalcem in koreografom Mauriceom Béjartom ter pisal glasbo za tunizijske filme in gledališče. Leta 1985 se je vrnil v Tunizijo, kjer je nato pet let skladal in izvajal koncerte, s čimer si je utrdil ugled. Na mednarodno sceno je stopil na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja, ko je objavil album *Barzakh*, svoj prvi izdelek za prestižno nemško založbo ECM, s katero sodeluje vse do danes. Pri ECM je objavil enajst albumov (nazadnje se je leta 2017 oglasil z *Blue Maqams*), na katerih so se zvrstili nekateri izmed najboljših jazzovskih in tradicionalnih glasbenikov, kot so Lassad Hosni, Barbaros Erköse, Richard Galliano, François Couturier, John Surman, Dave Holland, Jack DeJohnette in Django Bates.

Gostoval je tudi na albumu *Madar*, ki ga podpisuje cenjeni norveški pihalec Jan Garbarek. Brahemovi albumi, čeprav praviloma posneti vedno z različnimi zasedbami, z glasbeniki čim bolj različnih izkušenj, zvenijo nadvse enotno. V ospredju je venomer skladna skupinska igra in ne posamezni virtuozi prispevki. Skladbe se razvijajo počasi in premišljeno; izjemen poudarek je na izbranem ravnovesju med zvoki in premolki pa tudi na rahločutnem nihanju med arabsko glasbo, jazzom in komorno klasično glasbo.

Na svojem premiernem slovenskem nastopu se bo Brahem predstavil s kvartetom, s katerim je leta 2009 objavil izjemno hvaljeni album *The Astounding Eyes of Rita*, navdihnjen z verzi palestinskega pesnika Mahmuda Darviša. Prav zanimivo je, kako se je četverica, ki prej ni igrala skupaj, izjemno ujela v preigravanju filigransko natančne in poetične, a spet zelo zračne in gibke glasbe, hkrati sanjave in neposredne, asketske in razkošne, skrivnostne in jasne. Kvartet se je leta 2019, ob 10-letnici izida albuma, znova zbral in od takrat navdušuje ne le s skladbami z albuma, marveč tudi z novo Brahemovo glasbo pa tudi s skladbami z drugih albumov v novih priredbah.

Mario Batelič

ČE, 16. junija 2022 • 63. Jazz festival Ljubljana

Anouar Brahem Quartet

Anouar Brahem (lutnja), Klaus Gesing (basovski klarinet, sopranski saksofon), Björn Meyer (bas), Khaled Yassine (tolkala)

Gallusova dvorana, 25, 21* EUR

Mała terasa sredi Ljubljane

Koncerti, gledališke in plesne predstave ter drugi dogodki v okviru ciklu *Mała terasa sredi Ljubljane* že od poletja 2020 prinašajo svež programski veter v tople mesece leta. Tudi junija in julija 2022 bo na odrih v Parku Sveta Evrope in Klubu Cankarjevega doma pester in raznovrsten program: od popularnih jazzovskih zvokov znanih imen iz Slovenije in tujine do intimnih koncertnih doživetij slovenskih klasičnih glasbenikov z žanrsko široko zastavljenim konceptom sporedov ter presenetljivih gledaliških in plesnih uprizoritev (ter vseh variacij vmes). Občinstvo je v minulih dveh poletjih z navdušenjem sprejelo program, ki umetnost povezuje z druženjem pred dogodki in po njih. Tudi poletje 2022 bo postreglo z osvežujočim programom, ki bo objavljen v aprilu. Poletne noči v klubu in parku vabijo!

Foto: Aleksandar Domitrica

Cankar praznuje

Vsako leto ob rojstnem dnevu Ivana Cankarja (10. maj 1876) pri njegovem spomeniku na ploščadi Trga republike pripravimo spominsko slovesnost z nagovorom generalne direktorice Cankarjevega doma, Uršule Cetinski, s krajšim kulturnim programom in polaganjem cvetja. Ob praznovanju povabimo tudi na brezplačne vodene ogledе Cankarjevega doma. V letu 2020 smo se zaradi epidemije umetnika spominjali s spletnim prenosom, letošnji program praznovanja in natančen datum pa bomo objavili v začetku aprila.

Foto: arhiv CD

Moji dogodki moj račun moj Cankarjev dom

V spletnem računu Cankarjerega doma, ki ste ga do sedaj uporabljali za nakup vstopnic, smo omogočili tudi neposredno spremljanje dogodkov.

Spremljate lahko dogodke v živo, ekskluzivna premierna predvajanja koncertov, predstav, predavanj ... Dogodke v živo si lahko ogledate ob napovedanem datumu in uri, nekatera premierna predvajanja pa so na voljo daljše časovno obdobje, pri čemer lahko sami izbirate, kdaj boste spremljali dogodek, in si poljubno prilagodite, koliko odmorov bo imela vaša predstava, koncert ali film.

Vabljeni, da se na spodnji povezavi registrirate ali s pametnim telefonom odčitate črtno kodo in si ustvarite svoj uporabniški račun, Moj račun Cankarjevega doma.

Več: www.cd-cc.si/moji-dogodki-moj-racun-moj-cankarjev-dom

Foto: Domen Polj

BON21 tudi za abonmaje in vstopnice za prireditve v Cankarjevem domu

Več informacij na spletni strani:

BON21 tudi za prireditve v Cankarjevem domu | Cankarjev dom (cd-cc.si)
ter v Informacijskem središču in prodaji vstopnic Cankarjevega doma

Pogled, ki prihaja od znotraj

Ena »lepših« strani dokumentarnega žanra je tudi ta, da nikoli ne bo iz mode. Bolj kot gredo stvari k vragu, več dokumentarnih filmov nastane. Pomembna je novost digitalne dobe, da filmov o konfliktnih žariščih ne ustvarja več le zunanji, imperialistični pogled (kot npr. ob kubanski revoluciji, alžirski ali zalivski vojni), temveč ta pogled prihaja (tudi) od znotraj. Lahko kritiziramo tehnološke dosežke razvitega zahodnega sveta, ki da odtujujejo in nadzorujejo, ampak revni narodi v krizi, tretji svet, jih vsaj na začetku posvojijo in uporabijo sebi v prid. Spomnite se alžirske pomladi in ene prvih manifestacij razmaha Facebooka, ki je učinkovito dopolnil stari dobri protestni grafit. Morda gre le za iluzijo svobode in moči, ampak, kot radi rečemo, *beggars can't be choosers* (»revni nimajo izbire«).

Festival dokumentarnega filma 2022 bo na kar nekaj stopnjah prikazal, kako gresta sodobna tehnologija in revščina z roko v roki. In da ne bo pomote, »tretji svet« najdemo tudi na razvitem zahodu; ameriška *trailer park* kultura (»ljudje v prikolicah«) se ne razlikuje dosti od brazilskih favel, kot se protesti rumenih jopičev v Franciji ne razlikujejo dosti od protestov v Rusiji, Egiptu ali Libanonu. Bangladeš je posebna zgodba, tam so iztrošeni plavajoči relikti industrijske revolucije, kot kaže, del nacionalne folklore in ponosa – ter popularizirani s pomočjo mladih vlogerjev. Več na festivalu marca, ko se – cepite se! – v Kosovelovi dvorani CD, Kinodvoru in Slovenski kinoteki vidimo v živo.

Simon Popek, vodja filmskega programa

Ustanovitelj in glavni sponzor kulturno-umetniškega programa CD

Glavni pokrovitelj

Medijski partner

V sodelovanju z

WWW.FDF.SI

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Film

Od 14. do 18. februarja 2022

16. Festival gorniškega filma

16. Festival gorniškega filma prinaša najnovejšo svetovno gorniško filmsko produkcijo. Na velikem platnu se bodo vrtele epske zgodbe iz Himalaje. Reinhold Messner pravi, da ne obstaja alpinizem brez tveganja. Slovaški filmski mojster Pavol Barabaš filmsko restavrira alpinistično odpravo v jugozahodno steno Daulagirija iz leta 1988, 16-dnevno krožno pot iz časov junaškega alpinizma. Anglija je dežela tradicionalnega plezanja, ki ga ohranja v naravi in filmu ter je redna gostja festivala. Z alpinističnega »drevesa« izhaja najmlajša »veja« – športno plezanje, ki je to dejavnost popeljala med olimpijske športe. Na festivalu bo premierno (v dvorani) prikazan dokumentarni film *Stena – vzpon do zlata*,

olimpijska zgodba štirih elitnih plezalk, Janje Garnbret, Shaune Coxsey, Brooke Raboutou in Miho Nonaka. Pod spektakularnimi patagonskimi gorami bomo spremljali družino pume in po tibetanskih planotah iskali snežnega leoparda. Na Kamčatki živi najmanjša etnična skupina na svetu – Kereki, po zadnjem popisu prebivalstva živijo le še štiri osebe. Film *Rdeča hiša* poskuša z najmlajšimi ledenimi lovci – Inuitom na vzhodu Grenlandije ponuditi prehod v nežni turizem. Spremljevalni program bo ponudil predavanja in predstavitve gorniške literature.

Silvo Karo, direktor Festivala gorniškega filma

V sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo

Kosovelova in Linhartova dvorana

**FESTIVAL
GORNISKEGA
FILMA**

Gorniki 2022
Foto: © arhiv FGF

Vesolje med nami • Foto: Francšek Kaaver Šinkar

SO, 9. aprila 2022 • Naši filmi doma –

Premiera mladinskega filma

Vesolje med nami

Režija: Rahela Jagrič Pirc

Scenarij: Rahela Jagrič Pirc, Darja Medič

Igrajo: Kolja Chilima Budišin, Ivo Barišič, Manca

Dorrer, Irena Mihelič, Alenka Kraigher

Produkcija: Arsmedia

Zapuščen observatorij združi slepega astronoma Hermana in najstnika Tobija.

»Mladinski film *Vesolje med nami* nas popelje v skrivnostni svet odkrivanja vesolja, kjer glavni protagonist spozna, da lahko določene zakonitosti iz vesolja prenesemo tudi v vsakdanje življenje in medsebojne odnose. Vesolje dojemam kot univerzalno temo, ki ljudi žene k raziskovanju že od samih začetkov človeštva.« Rahela Jagrič Pirc
Linhartova dvorana

Liffe po Liffu Filmski abonma

6 filmov z 32. Liffa
Sezona 2021/22

Sreda, 12. januarja 2022, ob 19.30

Francoska depeša

The French Dispatch

Četrtek, 10. februarja 2022, ob 17. uri

Najbolj grozen človek na svetu

Verdens verste menneske

Četrtek, 17. marca 2022, ob 19.30

Morena Murina

Sreda, 20. aprila 2022, ob 19.30

Vojvoda *The Duke*

Sreda, 18. maja 2022, ob 19.30

Jagnje *Dýrið*

Sreda, 8. junija 2022, ob 19.30

Bergmanov otok *Bergman Island*

**Nakup vstopnic za abonmajske filmske
projekcije mogoč tudi za izven.**

Ne živim za nazaj. Zanima me,

Reinhold Messner septembra 2022 prihaja v Cankarjev dom s projektom Zadnja odprava The Final Expedition

Eden največjih, najpomembnejših in najbolj prepoznavnih predstavnikov svetovnega alpinizma vseh časov je septembra 2021 dopolnil sedeminsedemdeset let. Lahko bi užival v neverjetnih dosežkih, ki jih je udejanjil v svojem življenju, a kot pravi sam, mu to ne bi bilo podobno. Ustvarjalnega nemira, ki ga žene naprej, ima še vedno več kot dovolj.

Rojen v odmaknjeni gorski vasi Vilnoss na Južnem Tirolskem se je zelo kmalu srečal s plezanjem in konec šestdesetih let postal eden vodilnih evropskih plezalcev. S še večjim žarom se je lotil plezanja na najvišje vrhove sveta. Med letoma 1970 in 1986 je kot prvi na svetu preplezal vseh štirinajst vrhov, višjih od osem tisoč metrov. Na vse se je povzpel brez dodatnega kisika in ob tem uveljavil alpski način plezanja v Himalaji. Zaradi inovativnih idej, ki si jih je ne le zamislil, ampak tudi uspešno udejanjal, je postal in ostaja eden najpomembnejših plezalcev vseh časov.

Večni upornik proti povprečnosti

Za eno samo življenje bi bilo to več kot dovolj, a večni upornik proti povprečnosti je vselej našel nove izzive. Peš je prečkal Grenlandijo, Antarktiko, puščave Gobi, Takla Makan in Thar, iskal in našel jetija, bil poslanec Zelenih v Evropskem parlamentu. Ves čas je pisal, njegov opus obsega več kot petdeset knjig, snemal dokumentarne filme, predaval in s svojim nepristranskim ocenjevanjem dogajanja na svetovni alpinistični sceni ostal svetovna alpinistična avtoriteta številka ena. V različnih predelih Dolomitov je ustanovil kar šest muzejev, ki povezani predstavljajo daleč največji muzej gornišva na svetu.

Slovenski alpinizem ima pomemben prostor v Messnerjevih muzejih

Z Messnerjem sva se bolje spoznala leta 1983 v Katmanduju. Po naši vrnitvi s tragične odprave na Manaslu nas je poiskal ter nam izrekel sožalje ob smrti Nejca Zaplotnika in Anteja Bučana. Z leti je najino znanstvo preraslo v dobro sodelovanje, pri izmenjavi mnenj in ocen o dogajanju v svetovnem vrhunskem alpinizmu, pri pisanju knjig, snemanju filmov, skupaj sva nastopila v gledališki predstavi. Od leta 2005 je najino sodelovanje vse bolj vezano tudi na njegove muzeje. V njih ima slovenski alpinizem pomembno mesto.

Leta 2016 je na pobudo Cankarjevega doma gostoval v Ljubljani. Odmevna prireditev v Linhartovi dvorani je kar klicala po novem gostovanju, a ga je pandemija covid 19 dve leti onemogočala. Sedaj prihaja čas, ko bomo velikega Reinholda Messnerja spet lahko videli in poslušali v največjem slovenskem kulturnem hramu.

Najin pogovor je nastal 17. decembra 2021.

Reinhold Messner • Foto: Iztok Dimc

kaj lahko še storim v prihodnje.

Reinhold, najprej iskrene čestitke za poroko in vso srečo na novi življenjski poti, ki sta jo z ženo Diane začela maja letos.

Hvala, hvala.

V začetku septembra 2022 prihajaš v Ljubljano, v Cankarjev dom, s svojim najnovejšim projektom, imenovanim Zadnja odprava *The Final Expedition*. Lahko o njem poveš kaj več?

Proti koncu življenja želim svoje vedenje in spoznanja v razmerju človek-gora predati prihodnjim generacijam. Predvsem želim ohranjati vrednote tradicionalnega alpinizma, ki so ga oblikovale generacije vrhunskih plezalcev v različnih obdobjih. Danes se to vedenje in znanje, ki je jedro in vodilo vrhunskega alpinizma, kar nekako izgublja. Plezanje je postalo šport, uvrščen na olimpijske igre, komercialne odprave v Himalajo pa so turizem. Želim si, da bi tradicionalni alpinizem in njegove vrednote ostale v zavesti tudi širše javnosti.

Ideja Zadnje odprave, ki sva si jo z ženo Diane zamislila skupaj, je, da na tej sretovni turneji za tri do štiri dni obiščem države, v katerih obstajajo močne alpinistične skupnosti ter jim predstaram svoja stališča in izkušnje.

Najprej s tiskorno konferenco za novinarje, potem na okrogli mizi skupaj z roditeljskimi domačimi plezaleci. Prikazal bom tudi nekaj svojih dokumentarnih filmov (v Linhartovi drorani, op. ur.) ter z glavnim predavanjem, na katerem bom predstabil tudi zgodovinske in filozofske vidike svojega delovanja, sklenil svoj "festival" (v Gallusovi drorani, op. ur.). Naj poudarim, da bo to v vsaki državi tudi moj zadnji javni nastop v širljenju. Svoja sretovna turneja bi moral začeti v Arstraliji in na Novi Zelandiji ter nadaljevati v Rusiji in Ameriki, a je epidemija covida nekoliko zamaknila rso izredbo.

Večkrat si izjavil, da te izkušnje, ki jih pridobiš v gorah, v trdih razmerah in na robu smrti, naučijo preživeti tudi težke trenutke v vsakdanjem življenju. Ali kot praviš v knjigi *Življenje na skrajnih mejah*, »... če bo življenje postalo neznosno, mu bomo mi kos«. Kako na tvoje življenje in delo vpliva pandemija covida 19?

Prvo leto je bilo res zahtevno. Z Diane sva obtičala v Münchnu in se nisva mogla vrniti na Južno Tirolsko. A čas sem porabil za pisanje knjige *Zadnja odprava*, ki je ravno izšla v Nemčiji. Kmalu pa bo prevedena tudi v druge jezike. Letos je bilo bolje in lažje sem načrtoval za naprej. Malo me le skrbi, da ne bom mogel obiskati vseh držav, v katerih živijo dobri alpinisti. Povsod so.

Ukvarjam se s še enim muzejem, kjer bi zbral najbolj dragocene predmete, ki so jih skozi zgodovino uporabljali predstavniki tradicionalnega alpinizma. To so prave alpinistične relikvije. V lasti imam uro, ki jo je nosil Hans Meyer, ko sta z Ludwigom Purtschellerjem leta 1889 kot prva stopila na vrh Kilimandžara, olimpijsko zlato medaljo, ki sta jo za prvenstveni vzpon v severni steni Matterhorna prejela brata Schmit leta 1932 na olimpijskih igrah v Los Angelesu. Pa predmete, ki so jih uporabljali Heckmaier, Buhl, Bonatti, Humar ... Idealna umestitev muzeja bi bila kakšna zgornja postaja opuščene žičnice z izjemnim razgledom kje v Dolomitih. A lokalne skupnosti, predvsem pa zakonodaja, temu niso več tako naklonjene. V Italiji je bil sprejet zakon, da morajo takšne objekte odstraniti, kar je neprimerno dražje, kot če bi jim našli drug namen. Izzivov mi ne manjka.

Rad bi izpostavil tvoje humanitarno delo, ki je javnosti nekoliko manj znano. Leta 2011 sem bil v šoli v vasi Seri pod Nanga Parbatom v Pakistanu, ki si jo dal zgraditi v zahvalo za pomoč domačinov, ko si se po bratovi smrti povsem izčrpan vračal z gore.

Pod Nanga Parbatom sem v štirih dolinah zgradil kar štiri šole in več let plačeval tudi učitelje, ki so tam poučevali. Pred dvema letoma, ko sem bil zadnjič tam, je še vse dobro teklo. Takrat je država Pakistan prevzela plačevanje učiteljev in upam, da ostaja vse normalno. Bom pa ob prvi priložnosti šel preverit. V Nepalju pa sva z Wolfgangom Nairzem (avstrijski plezalec in vodja nekaj Messnerjevih odprav) gmotno podprla obnovo Hillaryjeve bolnice v vasi Kunde pod Everestom. Prav tako malo nad Namče Bazarjem, glavnim naseljem nepalskih šerp, postavljam muzej, ki bo posvečen domačinom in njihovem prispevku pri raziskovanju Himalaje. Po možnosti ga bomo odprli 29. maja 2022, na obletnico, ko sta Hillary in domačin Tensing kot prva stopila na vrh sveta.

Alpinizem, hoja čez polarne predele in puščave, knjige, filmi, muzeji. Povsod si dosegel izjemne stvari. Bi lahko kaj od tega izpostavil kot bolj pomembno?

Nedvomno so to muzeji. Res pa je, da so nastali kot posledica mojega alpinizma. Zanje sem porabil največ energije, časa in tudi denarja. V njih sem spojil in prepletel vse, kar se dogaja v gorah. Gorska ljudstva, njihov način življenja, religije, mite in bogove, povezane z njimi, umetnost, ki jo navdihujejo, in seveda alpinizem. Kljub nasprotovanju lokalne skupnosti je bil k sreči na moji strani takratni predsednik Južne Tirolske in se je nazadnje vse sestavilo v smiselno celoto. Vsi muzeji delujejo tako dobro, da ne potrebujejo državne pomoči. Niso pa več moja skrb. Njihovo vodenje je prevzela hči Magdalena. Le občasno ji po potrebi pri tem priskočim na pomoč.

Kaj lahko poveš o sebi? Si plezalec, pustolovec, pisatelj, filmar, zgodovinar, sanjač, vizionar ali »sam svoj poskus«, kot si nekoč izjavil?

Nimam niti poklica niti naziva (smeh). Vse življenje sem sledil svojim idejam in jih skušal uresničiti. Pri tem mi je velikokrat spodletelo, a poskušal sem vedno znova. Sedaj sem pripovedovalec zgodb. Zgodba je pri vsem, kar počneš, izjemno pomembna.

Si zadovoljen človek?

Ja, zelo sem zadovoljen z življenjem, vendar ne živim za nazaj. Zanima me, kaj lahko še storim v prihodnje.

Tvoj esej *Umor nemogočega* je povzročil revolucijo v alpinizmu, tvoja pravila, izpisana na steni muzeja na Kronplatzu: *Alpinizem brez dodatnega kisika, brez svedrovcev, brez komuniciranja, brez poživil*, hote ali nehoti vplivajo na smer vrhunskega alpinizma. Bi jim v današnjem času glede na dogajanje v alpinizmu in himalajizmu še kaj dodal?

Ne gre za pravila, ampak bolj vodila, ki podpirajo in usmerjajo tradicionalni alpinizem. Ne morem in niti ne želim vplivati na to, koliko se današnji vrhunski plezalci poistovetijo z njimi.

Po (pre)dolgem času spet prihajaš v Slovenijo, v naš Cankarjev dom, zato te moram vprašati, kaj meniš o Sloveniji in Slovencih?

Predvsem spremljam slovenske plezalce. Če je po drugi svetovni vojni vodilna vloga v Himalaji pripadla Avstrijcem, Francozom, Angležem, Švicarjem, Japoncem in Američanom, so v osemdesetih tam začeli prevladovati Poljaki. Od njih ste v devetdesetih prevzeli vodilno vlogo vi in jo zadržali vse desetletje. Bili ste zadnji, ki jim je to uspelo. Pozneje se je ta vloga prenesla na posameznike iz različnih držav. Tudi med njimi je nekaj Slovencev. Vaše dosežke sem vedno zelo cenil.

Viki Grošelj

Viki Grošelj in Reinhold Messner • Foto: Iztok Dimc

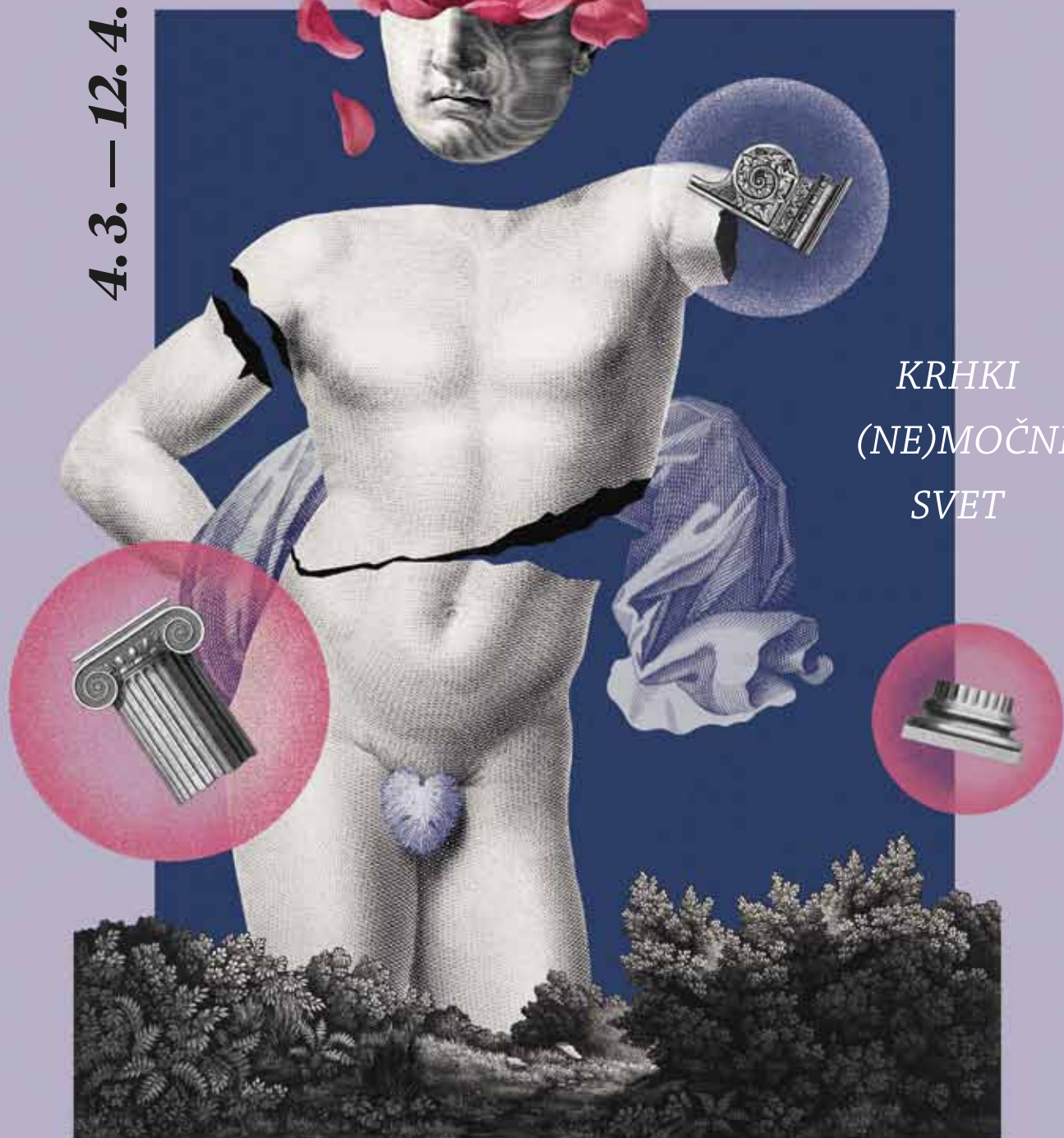

can.knjazevstvo

4.3. — 12.4.

Literature sveta
Fabula
... Beletrina

KRHKI
(NE)MOČNI
SVET

*Sergej Lebedjev / Marieke Lucas Rijneveld / Mieko Kawakami
Dino Pešut / Chimamanda Ngozi Adichie / Zora del Buono
Didier Eribon / Ivana Šojat / Brina Svit / Dževad Karahasan / Maja Haderlap*

Predavanja, okrogle mize, simpoziji Program pomladi 2022

Pozitivna psihologija 2022

9. cikel predavanj v Cankarjevem domu

Zaupanje

Epidemija, ki je pretresla svet, nas je soočila s spoznanjem, da je kakovost življenja zelo odvisna od zaupanja ljudem in institucijam. Velikokrat smo ob zunanjih okoliščinah nemočni, a ne povsem: kot posamezniki še vedno lahko izbiramo, kako bomo delovali. Da bi kakovostno živeli, sta pomembna ozračje zaupnosti in jasnosti ter konstruktivno vzajemno sodelovanje. Cikel Pozitivna psihologija, deveti po vrsti, tako namenjamo razmisleku o zaupanju – vezivu v družbi in medsebojnih odnosih. Besedo dajemo priznanim strokovnjakom, ki bodo temo osvetlili z različnih perspektiv: zaupanje v družbo, zaupanje in šola, zaupanje v znanost, zaupanje v medije, zaupanje v posameznike, zaupanje v službenem kolektivu.

PO, 10. januarja 2022, ob 18. uri

Sandi Kofol

Jaz zaupam, ti zaupaš, mi zaupamo

PO, 21. februarja 2022, ob 18. uri

Sanela Banovič, dr. med.

Zaupanje v človeka

PO, 21. marca 2022, ob 18. uri

Dr. Sašo Dolenc

Vera v znanost

TO, 19. aprila 2022, ob 18. uri

Mag. Martina Peštaj (v sodelovanju s Kako.si)

Kako otroke voditi skoz digitalno džunglo današnjega dne

PO, 16. maja 2022, ob 18. uri

Dr. Aleksander Zadel in Melita Joželj Nose

Zaupanje in evolucija – ali lahko preživim/-o brez zaupanja

PO, 6. junija 2022, ob 18. uri

Dr. Damjana Pondelek

Zaupanje v delovnih kolektivih – kako ga povrniti in okrepiti?

Linhartova/Kosovelova dvorana, 10 EUR

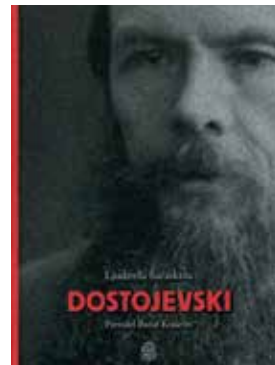
Od TO, 11. januarja 2022

Spletni dogodek

Cikel Skrivnost Dostojevski

Ljudmila Saraskina

Pogovor z rusko literarno zgodovinarico in avtorico knjige *Dostojevski* bo moderiral prevajalec navedene biografije Borut Kraševac. V sodelovanju z LUD Literatura Dogodek bo potekal na www.cd-cc.si, brezplačen ogled

Glavni pokrovitelj
Cikla Skrivnost
Dostojevski

ČE, 27. januarja 2022, ob 19. uri

Delavnica Marka Pogačnika

Atomska moč človeškega srčnega sistema

Štihovalna dvorana, 10 EUR

PO, 31. januarja 2022, od 16.30

Mednarodni simpozij

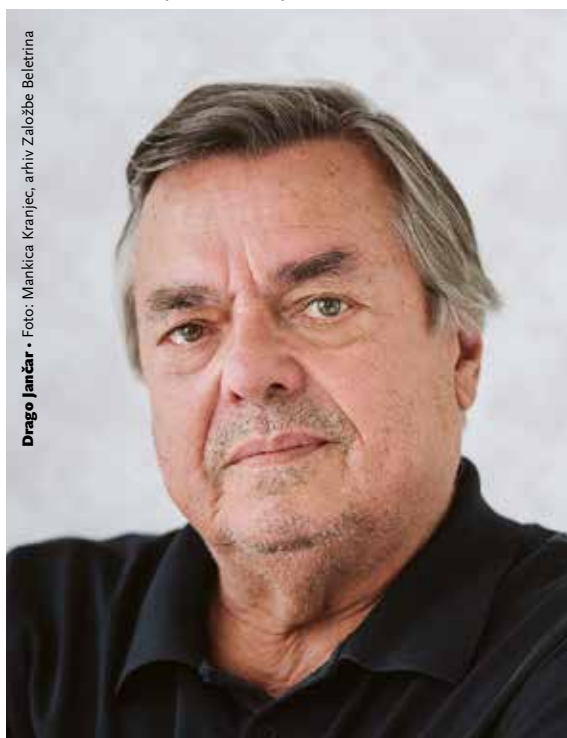
Pogledi na umetnost Draga Jančarja

Sodelujejo: Janez Pipan, dr. Mateja Pezdirc Bartol, dr. Gašper Troha, Jagna Pogačnik, Gojko Božovič, Danijela Kocmut in Andree Luck-Gaye.

Sklepni pogovor med Dragom Jančarjem in Aleksandrom Gatalico bo vodila Ksenija Horvat.

V sodelovanju z Založbo Beletrina

Klub CD, brezplačne vstopnice

Drago Jančar - Foto: Mankica Kranjec, arhiv Založbe Beletrina

SR, 9. februarja 2022, ob 19. uri
Vloga poezije danes

Okrogla miza

Gostje: Aleš Šteger, Cvetka Lipuš,
Ana Svetel, Nina Dragičević, Gorazd
Kocijančič; vodi: Tina Kozin

V sodelovanju z Založbo Beletrina

Klub CD, brezplačne vstopnice

SR, 17., in ČE, 18. februarja 2022,
od 10. ure

Vzdržati različnost –
filozofski simpozij
o »mnogih svetovih«
v teoriji in praksi

Zasnova, priprava in vodenje: dr. Marko Uršič

Sodelujejo: akad. dr. Tine Hribar, dr. Janko
Lozar Mrevlje, dr. Edvard Kovač, dr. Darko
Štrajn, dr. Borut Ošljaj, dr. Andrej Ule, dr. Olga
Markič, dr. Božidar Kane, dr. Maja Malec, dr.
Peter Lukan, dr. Lenart Škof, dr. Bojan Žalec,
dr. Tomaž Grušovnik, dr. Nina Petek, dr.
Marko Uršič

V sodelovanju s Slovensko matico

Klub CD, brezplačne vstopnice,
prenos po spletu

SR, 9. marca 2022, ob 19. uri
Življenje
v digitalnem svetu

Okrogla miza

Gostje: dr. Dan Podjed, antropolog; dr.
Borka Jerman Blažič, pionirka slovenskega
interneta; Jasmin Frelih, pisatelj; vodi:
Toni Cahunek

V sodelovanju z Založbo Beletrina

Klub CD, brezplačne vstopnice

Naj slovenščina odmeva

Cikel jezikoslovnih predavanj se dotika aktualnih vprašanj, povezanih z jezikom in jezikovno politiko, segal bo tudi na področje književnosti, ki se piše v slovenščini, tudi v zamejstvu. Zanimali nas bodo stiki slovenščine z drugimi jeziki in medkulturni stiki v književnosti, saj je slovenski kulturni prostor del digitalno in tudi drugače vse bolj povezanega globalnega prostora.

S ciklom predavanj želimo ozavestiti pomen vsakega posameznika pri razvoju svojega jezika in kulture ter ohranjanju kulturne raznolikosti, ki je ključnega pomena pri iskanju rešitev na zahtevna vprašanja sodobnega sveta.

Spomladanski del predavanj:

SR, 16. marca 2022, ob 19. uri

Dr. Kozma Ahačič:

Fran in Franček – slovarji kot spremljevalci našega vsakdana

Dr. Boža Krakar Vogel:

Dajmo priložnost slovenščini – odnos do slovenščine v javnosti (predavanje s delavnico)

SR, 20. aprila 2022, ob 19. uri

Dr. Marjan Dovič:

Slovensko pesništvo 19. stoletja in gore: rojstvo mitskega kraja iz duha poezije

Dr. Vesna Mikolič:

Ključne besede – ključ do Cankarjevih del

V sodelovanju s Slovensko matico

Dvorana M3,4, brezplačne vstopnice

Maja 2022

Glasba kot odpor

Predavanja, okrogla miza

Gosta: dr. Martha Feldman in dr. Seth Brodsky, vodilna ameriška muzikologa; vodi: dr. Mladen Dolar
Linhartova dvorana, brezplačne vstopnice

ČE, 9., in PE, 10. junija 2022, od 10. ure

9. Mednarodni simpozij Miklavša Ocepka

V sodelovanju s KUD Apokalipsa

Kosovelova dvorana, brezplačne vstopnice

25. Pripovedovalski festival

Od 19. do 25. marca 2022

Jubilejni praznik pripovedovanja

Pripovedovalski festival, ki je pred petindvajsetimi leti doživel prvo izdajo, vsako leto prinese predrsem na desetine dobrih zgodb in odličnih pripovedovalcev. Vzpostaril se je kot prizorišče srečanja z zvestim občinstvom ter kot prostor razprave, refleksije in izobraževanja. Je festival, s katerim smo dolga leta klicali pomlad, v zadnjih letih pa s ponovitvijo pripovedovalsko-glasbenih predstav, ki v okviru festivala nastajajo kot samostojne produkcije, v programu Cankarjerega doma odmera tudi med letom. Ustanoviteljici festivala sta bili Anja Štefan in Olga Butinar Čeh, nad organizacijo in izredbo festivala še vsa leta skrbno bdi Renata Šebez.

Pred petimi leti je dolgoletna sodelarka Anja Štefan ustranjanje programa zaupala Špeli Frlic. Anjini programski sopotniki sta bili Irena Matko Lukan in pa Alenka Veler, ki je še vedno del programskega tima. Barbara Rogelj, ki festival rodi že dvajset let, jim je ob jubileju zastavila nekaj vprašanj.

Irena Matko Lukan, Renata Šebez, Alenka Veler, Anja Štefan, Barbara Rogelj, Špela Frlic • Foto: Mateja Jordovič Potočnik

44.

Podpornica
Pripovedovalskega
festivala

triglav

Zakaj pripovedovati in poslušati zgodbe v sodobnem času?

Anja: Mislim, da sta pripovedovanje in poslušanje dobrih zgodb dobrodošla kadarkoli, torej tudi v današnjem času. Z njim potujemo po nekih drugih življenjskih poteh, drugačnih usodah in izkušnjah, ki so dovolj osebne, da nas lahko pritegnejo, in hkrati dovolj arhetipske, da nam pomagajo širiti sliko o svetu. S pomočjo drobnih vpogledov v različna človeška bivanja, v neznane (čeprav izmišljene) junake in njihove zagate, premišljujemo svoja lastna življenja in svet okoli nas. Navadno to pripomore k človeški širini – ni pa nujno tako. Kljub temu globoko verjamem v moč dobrih zgodb in umetnosti nasploh. Hkrati mislim, da je blagodejen tudi že sam akt poslušanja lepo govornih besede. Dobro pripovedovanje poslušalce poveže v skupno dihanje z zgodbo in s tem vzpostavlja skupnost, čeprav le začasno.

Alenka: Dobre zgodbe rada poslušam v katerikoli obliki, ampak le ob živem pripovedovanju se zgodi čarovnija, ko te pripovedovalec ali pripovedovalka nase priklene zgolj z glasom, popolno prisotnostjo in sposobnostjo, da v tebi spodbudi domišljijo. Ko v medprostoru med odrsko prezenco in zgodbo zabrni nekaj več. Še posebej je lepo, ko se poslušalci in poslušalke ob poslušanju dobro povedanih zgodb vsaj za čas dogodka zlijemo v skupnost.

Irena: Ker je to prijetno in pomembno. Z močjo umetniške besede in dobrih zgodb lahko doživimo vrednote, ki so pomembne za (so)bivanje. Dobro povedane ljudske pripovedi nas motivirajo za razmišljanje o nas samih, soljudeh, svetu, medosebnih odnosih ... nekako nas spodbujajo k dobremu. Senzibilizirajo nas, povečujejo empatijo, solidarnost in omogočajo različne poglede na svet. Meni se zdi, da nas včasih naredijo bolj žive, bolj tukaj in sedaj.

Špela: Ne za vsako ceno, se mi zdi in ne kar vsake zgodbe. Izbrati prave zgodbe za pripovedovanje je tudi velika odgovornost. Sicer pa trdno verjamem, da lahko pripovedovanje – ta gola (in zato nikakor ne najlažja) forma odrskega posredovanja prodre zelo globoko v človeka. Pripovedovati in poslušati pomeni prisluškovati najbolj človeškemu v nas.

Če bi na naš festival lahko povabili kogarkoli kot pripovedovalca – kdo bi to bil?

Anja: Ko bi mogla, bi kot pripovedovalko takoj povabila Kristino Brenkovo – vedno mi je bilo lepo prisluhniti njenemu prefinjenemu, sočnemu odbiranju najbolj pravih, čeprav preprostih besed. Enako rada bi v živo slišala Matičetovo najboljšo rezijansko pravljíčarko Tino Wajtovo, na majhnem dogodku, v prijetni dvorani, v čisti rezijanščini. To seveda pomeni, da zgodb ne bi razumela oz. da bi precej ugibala, o čem govorijo; bi pa slišala, kako jih je ta ženska tkala, kako so ji tekale besede, kako so z njenim glasom zaživeli

junaki v premem govoru, kako je tekel ritem njenega ubesedovanja. Doživela bi to, čemur je Matičetov dejal »piti ob vrelih bajaranja«.

Alenka: Povabila bi kar koga od svojih najljubših pripovedovalcev med glasbeniki. Denimo Toma Waitsa. Ali pa Nicka Cava. Ali pa Willa Oldhama. Na srečo pa od mojih domačih najljubših zagotovo vsaj kdo vsako leto nastopi na festivalu.

Irena: Jaz najraje poslušam Anjo Štefan, Janeza Škofa in Svetlano Makarovič. Bi pa rada slišala pripovedovati Meryl Streep.

Špela: Težava je v tem, da imajo vsi ustvarjalci, ki jih najraje poslušam in berem, to skupno lastnost, da raje kot govorijo, molčijo. Iz spoštovanja jih potem na festival ne bi povabila.

Dogodek, srečanje s prejšnjih festivalov, ki ti je še posebej ostal v spominu?

Anja: Prijetnih in močnih spominov je veliko, a morda izpostavim kar naš zadnji, poslovilni večer. Na dogodku *Pobrano na kup* so se zvrstili pripovedovalci, ki so z leti postali naši najbolj čvrsti sodelavci. Dvorana je bila nabito polna, med poslušalci še in še znanih, naklonjenih oči. Izbor zgodb močan, načini različni. Boštjan Gombač in Janez Dovč z ravno prav glasbene podpore. Proti koncu večera je v dvorano uletel še Janez Škof, ki se nam prej zaradi predstave ni mogel pridružiti. V zraku velika živost, obiskovalci čisto prebujeni, hvaležni, sijoči. Ena od znank mi je po dogodku povedala, da je iz dvorane odhajala za skupino mladih deklet in da je ena od njih povedala: »To je bilo pa najbolje porabljenih 7 evrov v mojem življenju.« Dober občutek.

Alenka: Uf, to je pa kar težko. Mogoče groševski nastop na festivalu iz leta 2009. Na večerih *Za 2 groša fantazije* se je vedno zgodilo kaj nepredvidenega, ker sem bila osebno še bolj vpeta v ta del festivalskega programa in čutila toliko večjo odgovornost zanj, je bil tisti večer zame skoraj popoln. Sicer pa se je čarovnija, o kateri sem govorila prej, najbolj izrazito zgodila na enem od večerov *Pobrano na kup* – po dveh urah me kar ni vleklo domov, ko so se prižgale luči, bi jaz kar še. In ne samo jaz. Ampak vsak festival v resnici prinese takšne trenutke, zato je pa tako lepo biti zraven.

Irena: Takšnih dogodkov je veliko, o njih bi lahko pripovedovala ure in ure. Ta hip mi pride na misel Gabi Čačinovič Vogrinčič, ki je povedala pravljíco o *Repi velikanki* – njen uvod je lahko vodilo za vse nas: prav vsak od nas, pa naj bo še tako droben in tih, lahko prispeva nekaj za skupno dobro. Dajmo, dajmo, naredimo pomlad. So pa zgodbe, ki mi dajejo zapik in bi jih vedno znova poslušala. Kar je čudež dobrih zgodb in dobrega pripovedovanja.

Špela: Zagotovo obisk Marine Warner in druženje z njo izven festivalskih dogodkov. Njen razum, bistrost, eruditsko znanje in hudomušnost so mi ogromen navdih in spodbuda za pripovedovalsko delo.

➔ **Jubilejni, 25. Pripovedovalski festival, bo med 19. in 25. marcem 2022 potekal v Cankarjevem domu in na drugih festivalskih prizoriščih ter na odre Cankarjerega doma prilagodil različne dogodke z vrhunskimi pripovedovalci. Poleg srežih pripovedovalskih produkcij v letu 2022 načrtujemo novo knjižno izdajo v zbirki Homo Narrans, v okviru teoretičnega dela festivala pa bomo obravnavali nekatere ključne dileme pripovedovanja.**

Večer srečnih začetkov • Foto: Nada Žgank

Produkciji

Večer srečnih začetkov: Zgodbe o nastanku sveta

Pripovedujeta: Minca Lorenci in Nejc Cijan
Garlatti, glasba: Irena Tomažin in Zvezdana Novakovič

Zidanje Skadra

Interpretacija: Irena Tomažin, prevod in predavanje o zgodovinskem in kulturnem kontekstu epa, ki ubeseduje motiv ženske, zazidane v zid. Ob izvedbi bo ep izšel tudi v žepni knjižni zbirki Homo Narrans.

Programski stalnici festivala

Večer Anje Štefan z gosti

Večer premišljeno izbranih pripovedi v izvedbi odličnih pripovedovalcev.

Večer resničnih zgodb

Zgodbe iz svojega življenja pripoveduje družina zanimivih ljudi.

Programski fokus: Italija

V letu 2022 bodo pri založbi Mladinska knjiga izšle italijanske pravljice Itala Calvina, pri založbi Goga pa Zgodba vseh zgodb Gianbattiste Basila.

Nedeljski večer s italijanskimi pravljicami

Zbrani pripovedovalci z izborom zgodb iz obeh zbirk.

Tam nekje, na robu pravljice živi ...

Calvinove pravljice za otroke pripovedujeta igravec Primož Pirnat in glasbenica Ana Kravanja.

Teoretični del • Okrogla miza

Artorske pravice na območju ljudskega

V več pogledih nedorečeno področje bomo naslovili skupaj s strokovnjaki za avtorske pravice in akterji, ki delujejo na polju poustvarjanja in prirejanja ljudskega izročila.

Produkcija: Homo Narrans.

Okna

**Sprehod po Ljubljani.
Znamenita ljubljanska okna
z zgodbami velikih žena in
mož, ki so ustvarjale naše
glavno mesto.**

Posebno doživetje, poučno in hkrati neverjetno bogato z anekdotami, nas popelje po poteh in krajih znanih Ljubljančank in Ljubljančanov. Z njimi se bomo srečali pod okni, ki so zaznamovala njihovo življenje ali ustvarjanje, tako pa odprli prostor zgodbam, ki so gradile Ljubljano ter njeno duhovno in intelektualno podobo, kot jo poznamo danes. Za pravo doživetje sprehoda bodo poskrbeli usposobljeni interpretativni vodniki in vodnice, tudi sami danes znane javne osebnosti (med drugimi Ira Ratej, Blaž Peršin, Nik Škrlec, Jure Longyka), ki bodo vsakokrat dodali svoj delček in ton zgodbe o znamenitih prednikih našega mesta. Svoj pogled, svoje izkušnje in spoznanja. Tako ne bo dveh enakih sprehodov, vsak bo drugačen, vsak enkrat. In kje nas bo vodila pot? Za pokušino vam razkrijemo le nekaj znamenitih oken Ljubljane: Oton Župančič (govor na Kongresnem trgu, današnja stavba Univerze v Ljubljani), Majda Sepe (Ljubljanski grad), Ivan Hribar (Vila Zlatica), Žiga Zois (palača, Breg 22), Valentin Vodnik (Vodnikova domačija, Vodnikova cesta 65), Pavla Jesih (Gornji trg ali Filharmonija, kino), Lili Novy (Stari trg 11a), Ivana Kobilica, Ključavničarska ulica (nad Zlato ribico), Fran Saleški Finžgar (Kolezija, Finžgarjeva ulica 12) in drugi. Sprehod bomo seveda začeli v Cankarjevem domu in se tja tudi vrnili ter si ogledali še razstavo, predstavo ali film! Zgodbam oken v Ljubljani lahko prisluhnejo vse generacije, sprehod bomo prilagodili starostnim skupinam – od osmega leta naprej!

”

**S sprehodi bomo začeli na
sončen pomladanski dan.**

Cankarjev dom • Foto: Branko Cvetkovič

S pročelja na Wolfovi ulici proti Prešernovemu spomeniku zre kip Primičeve Julije. • Foto: Stane Jeršič

Vurnikova hiša, razkošno poslikana v slovenskih nacionalnih barvah. • Foto: Stane Jeršič

REPUBLIKA
SLOVENIJA

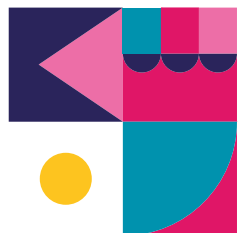
MINISTRSTVO
ZA KULTURO

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

 cankarjev dom

Kulturni bazar

2022

MEDRESORSKI NACIONALNI PROJEKT

o NACIONALNO STROKOVNO USPOSABLJANJE

31. marca v Cankarjevem domu

Udeležba je brezplačna.
VABLJENI!

o PORTAL www.kulturnibazar.si

o e-Katalog ponudbe kulturno-umetnostne vzgoje za šolsko leto 2021/22

Za strokovne delavce v vzgoji in izobraževanju ter kulturi, strokovne delavce širše strokovne javnosti, ki pri svojem delu vključujejo kulturnovzgojne vsebine, študente ter starše in druge, ki želijo otrokom in mladim približati kakovostne kulturne vsebine.

Partnerji

REPUBLIKA
SLOVENIJA

MINISTRSTVO
ZA ZDRAVJE

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

MINISTRSTVO ZA
OKOLJE IN PROSTOR

Častna pokroviteljica

Slovenska
nacionalna komisija
za UNESCO

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

Program za šolske skupine

Pomlad 2022

Od SO, 8., do ČE, 20. januarja 2022, ob 9. uri

Za šolarje tretje triade in dijake 1. letnika

Pesem o Odiseju

Rapsodiseja za dva po Homerju
Avtorica besedila: Jera Ivanc; režija: Ivana Djilas; avtor glasbe: Boštjan Gombač; nastopata: Pia Zemljič in Boštjan Gombač; produkcija: Cankarjev dom
Štihova dvorana, 7⁵⁰ EUR
(popusti za skupine)

TO, 1. februarja, ob 11. in 17. uri

Za učence 9. razreda in dijake

Jazz v živo: Etno (slovenske ljudske v jazzovski preobleki)

Izvajajo: Big Band RTV Slovenija; dirigent: Tadej Tomšič; solistka: Eva Hren; povezovalci: Blaž Trček
V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko
Linhartova dvorana, 5 EUR

Od TO, 1., do ČE, 3., ob 9. in 11., TO, 8. februarja, ob 18. uri ter TO, 8., in SR, 9. marca 2022, ob 9. in 11. uri

Za šolarje druge in tretje triade ter dijake

Prosto po Prešernu ***Gledališka predstava***

Koncept: Maruša Kink, Simona Hamer, Mija Špiler; režija: Maruša Kink; igrajo: Jernej Čampelj, Tina Gunzek / Patrizia Jurinčič, Saša Pavlin Stošič; koprodukcija: Cankarjev dom, Zavod Margarete Schwarzwald
Štihova/Linhartova dvorana, 7⁵⁰ EUR
(popusti za skupine)

SR, 9., in ČE, 10. februarja 2022, ob 10.30

Za predšolske otroke in šolarje prve triade

Srečanje s Policijskim orkestrom: Peter in volk

Izvajajo: Policijski orkester; dirigent: Tomaž Kmetič; pripoveduje: Jure Sešek
V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko
Linhartova dvorana, 5 EUR

Pesem o Odiseju • Foto: Peter Uhan

PE, 11. februarja 2022, ob 10.30

Za šolarje prve in druge triade

Srečanje s Policijskim orkestrom: Cesarjeva nova oblačila

Izvajajo: Policijski orkester; dirigent: Tomaž Kmetič; pripoveduje: Jure Sešek
V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko
Linhartova dvorana, 5 EUR

Od PO, 14., do PE, 18. februarja 2022, ob 9.30 in 11.30

Za predšolske otroke in šolarje prve in druge triade

Iz trebuha anakonde ***Glasbena igra***

Avtor glasbe: Bojan Glavina; avtor libreta: Tomaž Vrabič; režija: Eva Hribernik; zborovodkinja: Tadeja Kreča; pianistka: Metoda Kink; pevska pedagoginja: Tanja Rupnik; profesorica plesa: Jana Kovač Valdes; kostumografija: Anjana Pavlič; scenografija: Jaro Ješe; nastopajo: Otroški pevski zbor Glasbene matice Ljubljana, Mladinska igralska skupina Glasbene matice Ljubljana, učenci sodobnega plesa Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana, dramška igralka Klara Kastelec; koprodukcija: Glasbena matica Ljubljana, Cankarjev dom, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana
Štihova dvorana, 7⁵⁰ EUR

Za otroke in mlade

Tesla • Foto: Bojan Stepančič

➔ **TO, 15., in SR, 16. marca 2022,
ob 10.30**
Za šolarje prve in druge triade
**Srečanje s Policijskim
orkestrom:
Martin Krpan**

Izvajajo: Policijski orkester; dirigent: Tomaž Kmetič; pripoveduje: Jure Sešek
V sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

Linhartova dvorana, 5 EUR

PO, 21. marca 2022, ob 9. in 11. uri
Za šolarje prve in druge triade

Džumbus
Zvočno gledališče za otroke

Besedilo: Peter Kus, Nana Milčinski; režija, glasba in glasbeni inštrumenti: Peter Kus; koreografija: Andreja Podrzavnik Rauch; likovna podoba predstave: Dan Adlešič; nastopajo: Urška Cvetko, Krištof Hrastnik, Michael Pöllmann; koprodukcija: Zavod Federacija Ljubljana, Werk 89 (Dunaj), Cankarjev dom, Kuskus

Kosovelova dvorana, 7'50 EUR
(popusti za skupine)

ČE, 25. marca 2022, ob 9. in 11. uri
Za šolarje od prve in druge triade

**Zabobnaj pesem
o drevesu!**

**Interaktivna ritmično-gledališka
predstava o naravi**

Nastopata: Franci Krevh in Marko Brdnik;
koprodukcija: Cankarjev dom

Klub CD, 7'50 EUR (popusti za skupine)

**PO, 28., in TO, 29. marca 2022,
ob 9. in 11. uri**

Za šolarje tretje triade in dijake

Tesla
Glasbeni performans

Avtor koncepta, glasbe in izvedba: Janez Dovč; režija: Marko Bratuš; scenarij: Ana T. Kus Janez Dovč; pripovedovalec: Gregor Budal; glas Nikole Tesle: Alojz Svete; ženska glasova: Petra Trobec in Jasna Klinc; produkcija: Cankarjev dom, Glasbena zadruga Celinka

Štihska dvorana, 7'50 EUR (popusti za skupine)

ČE, 17. maja 2022, ob 10. uri

Za predšolske otroke in šolarje prve triade
Svet je kakor ringaraja
Literarno-glasbena predstava

Nastopajo: Anja Štefan, Boštjan Gombač, Blaž Celarc, Andraž Mazi, Žiga Golob, Nina Strnad in Metod Banko; produkcija: Zavod Zlata ptica

Linhartova dvorana, 7'50 EUR (popusti za skupine)

Za skupinski ogled prireditve se je treba vnaprej dogovoriti.

T 01 24 17 161 • M 051 374 541 • E kristina.jermancic@cd-cc.si

Če vam navedeni termini predstav ne ustrezajo, skušamo z nastopajočimi umetniki uskladiti datum po vaši želji. Obisk prireditve odlično dopolni ogled razstav ali Cankarjevega doma, spomladi pa se bomo lahko podali na vodeni sprehod *Okna*, ki ga predstavljamo na strani 47.

Termine vsako sezono ponudimo že pred začetkom šolskega leta, na predstavitvi kulturnovzgojnega programa, **tradicionalnem zajtrku** za mentorje in koordinatorje kulturno-umetnostne vzgoje v vrtcih, osnovnih in srednjih šolah, ki bo letos **26. avgusta 2022** ob 10. uri v Linhartovi dvorani. Za udeležbo na zajtrku je potrebna predhodna prijava na e-naslov kristina.jermancic@cd-cc.si.

50

Moj prvi bonma a

Od 5. do 10. leta

Sobota, 22. januarja 2022, ob 17. uri

Tista o bolhah

Gledališka predstava

Režija: **Ivana Džilas**; avtorici dramaturgije: **Tatjana Doma**, **Saša Eržen**; produkcija: **SLG Celje**

Ponedeljek, 31. januarja 2022, ob 17. uri

Nanine pesmi

Gledališko-plesna predstava

Režija in koreografija: **Valentina Turcu**; besedila pesmi: **Fran Milčinski - Ježek**; koprodukcija: **Cankarjev dom in SNG Maribor**

Nedelja, 20. februarja 2022, ob 17. uri

Mica pri babici

Gledališka predstava

Režija in priredba besedila **Miha Golob**; produkcija: **SNG Maribor**

Sobota, 23. aprila 2022, ob 15. in 17. uri

Interklepec

Interaktivna, interžanrska, intergeneracijska in intermedijska predstava

Nastopajo: **Žiga Golob, Ciril Horjak - dr. Horowitz, Rok Kušlan**; koprodukcija: **Kulturno umetniško društvo Adpater in Bivak KŠTD**

Sobota, 14. maja 2022, ob 15. in 17. uri

Zvočna kuhna

Interaktivni zvočni performans

Idejna zasnova in glasba: **Peter Kus**; režija: **Peter Kus**,

Sobota, 4. junija 2022, ob 15. in 17. uri

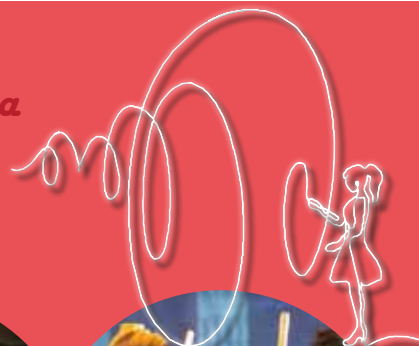
Tristo bratov zmerjavcev

Pripovedovalsko-animirana predstava

Idejna zasnova, scenarij in pripoved: **Špela Frlič**; produkcija: **Vodnikova domačija Šiška**

Ivan bonma a

Od 11. do 15. leta

Do 31. marca 2022

14. SLOVENSKI BIENALE ILUSTRACIJE

Ogled razstave

V koprodukciji z Zvezo društev slovenskih likovnih umetnikov – ilustratorsko sekcijo

Sobota, 8. januarja 2022, ob 18. uri

Deček, ki je prehitro rasel

Opera za otroke

Avtor glasbe in besedila: **Gian Carlo Menotti**; režija in dramaturgija: **Eva Hribernik**
dirigent: **Jakob Barbo**; koprodukcija: **Glasbena matica Ljubljana, Cankarjev dom, Slovensko komorno glasbeno gledališče**

Sobota, 19. februarja 2022, ob 18. uri

Dečki Pavlove ulice

Gledališka predstava

Po Ferencu Molnárju priredil: **Andrej Jaklič**; režija: **Matjaž Pograjc**; produkcija: **Anton Podbevšek Teater**

Nedelja, 27. marca 2022, ob 18. uri

Bratovščina Sinjega galeba

Pripovedovalsko-glasbena predstava

Priredba besedila, besedila songov in pripoved: **Špela Frlič**; produkcija: **Vodnikova domačija Šiška**

Nedelja, 10. aprila 2022, ob 18. uri

Volkovi Los Lobos

Filmska projekcija

Mehika, 2019, 95 minut, v španščini, angleščini in kantonščini s slovenskimi podnapisi

Sobota, 28. maja 2022, ob 18. uri

Super reva

Najbolj komičen krimič

Priredba besedila: **Tatjana Doma, Jaša Jamnik**; režija: **Jaša Jamnik**; koprodukcija: **Gledališče Koper in Slovensko stalno gledališče, Trst**

Nakup vstopnic za abonmajske predstave mogoč tudi za izven.

Izven okvirja

Razstava umetnosti tridesetih let

Zoran Didel: Vrbe ob Savinji, 1935 • Galerija Božidar Jakac, Kostanjevica na Krki

Od konca aprila bo v Galeriji Cankarjevega doma na ogled razstava, posvečena t. i. Klubu neodvisnih slovenskih likovnih umetnikov (Neodvisni), ki je deloval med prvo in drugo svetovno vojno ter združeval štirinajst izstopajočih likovnikov, od slikarjev do kiparjev, med katerimi je bil mednarodno najbolj uveljavljen Zoran Mušič. Delovanje te skupine je pomemben del slovenske likovne umetnosti 20. stoletja, izbrana tematika pa bo z razstavo v Cankarjevem domu prvič podrobneje predstavljena javnosti. Razstava je nastala v sodelovanju z Galerijo Božidar Jakac iz Kostanjevice na Krki; direktor Goran Milovanović je pojasnil pomen osvetlitve slovenske likovne ustvarjalnosti v tridesetih letih 20. stoletja. Razstava bo od 21. aprila do 2. oktobra 2022 na ogled v Galeriji CD.

Goran Milovanović • Foto: Uroš Abram

Nedavno ste v sodelovanju z Nacionalnim muzejem moderne umetnosti in Akademijo likovnih umetnosti, obema v Zagrebu, pripravili obsežnejšo razstavo *Vezi*. Zagrebška likovna akademija in slovenski umetniki med obema vojnama. Na zagrebški akademiji je študiralo kar nekaj umetnikov, ki so nato delovali v okviru kluba Neodvisni.

Kako se bo razstava v Cankarjevem domu razlikovala od omenjene?

V projektu smo večletno proučevanje umetnostne zgodovinarke in kustosinje dr. Aste Vrečko povezali z dognanji hrvaških kolegi na Akademiji za likovno umetnost s shranjeno bogato dokumentacijo ter v Nacionalnem muzeju moderne umetnosti, ki v svojih zbirkah hrani kar nekaj del slovenskih umetnikov tega obdobja in večino ikoničnih del hrvaških umetnikov, ter v tistem obdobju tudi profesorjev na akademiji. Med 95 slovenskimi umetniki, ki so študirali na Akademiji v Zagrebu, se jih je pozneje štirinajst formalno združilo v klub Neodvisni (dva od njih sta študirala

v Pragi). Klub neodvisnih bo tako tema razstave, je pa treba poudariti, da to ni edino formalno združenje slovenskih umetnikov, ki so končali zagrebško akademijo. V tem kontekstu razstava v Cankarjevem domu pomeni nadaljevanje raziskovanja umetnosti med vojnoma, a hkrati široko razpira vrata v tedanje kulturno in umetniško življenje na Slovenskem, saj sledimo mladim umetnikom, izoblikovanju njihovega umetniškega izraza in načrtom, kako se poskušajo pozicionirati na umetnostnem področju, medtem ko v družbi nastajajo velike spremembe.

Skupino Neodvisni je sestavljalo štirinajst najpomembnejših slovenskih umetnikov (med drugimi Zoran Mušič, Marij Pregelj, France Mihelič, Stane Kregar, Zoran Didek, Boris in Zdenko Kalin, Francišek Smerdu itd.). V čem bi lahko dejali, da je bilo delovanje skupine še posebej pomembno in predstavlja pomemben del slovenske likovne umetnosti 20. stoletja?

Neodvisni so tudi po zgledu svojih profesorjev v slovensko likovno umetnost prinesli francoske likovne vzore umirjenega modernizma. Izoblikovali so slog, ki se ga je prijel izraz »barvni realizem«. V skladu z aktualnimi razpravami v drugih delih Kraljevine so tudi oni zavzeli stališče glede nacionalnega izraza v umetnosti. Generacija Neodvisnih je bila ključna za vzpostavljanje slovenske umetnosti po vojni, saj so številni med njimi takoj, drugi pa nekoliko pozneje postali profesorji na novoustanovljeni ljubljanski likovni akademiji. Pomembno vlogo so imeli tako v oblikovanju vizualnega izraza kot kulturnega področja povojne Jugoslavije in ustvarili temelje povojne slovenske umetnosti.

V minulih letih ste v sodelovanju z različnimi slovenskimi, hrvaškimi ter drugimi evropskimi muzeji in galerijami pripravili več razstav, ki so obravnavale umetnost med prvo in drugo svetovno vojno. Kako pomembna sta sodelovanje med institucijami in obravnava tega obdobja?

Ker jedro zbirk, ki jih hrani Galerija Božidar Jakac, temelji na likovnih delih, nastalih v obdobju med obema vojnoma, se naše strokovno delo večinoma nanaša nanje. Tako smo v zadnjih letih najprej skupaj s češkimi in nemškimi kolegi pripravili razstavnih projekt Obrazi ekspresionizma, v katerem smo naše ekspresionistične umetnike, ki so se povečini šolali v Pragi, postavili v kontekst časa in prostora v letih od 1920 do 1925, s kolegi iz Zagreba pa smo lani v podobnem kontekstu pripravili projekt Vezi. Zagrebška likovna akademija in slovenski umetniki med obema vojnoma. Pri obeh projektih smo izpostavili likovna dela, ki so nastala v najzgodnejšem razvojnem obdobju umetnikov, pogosto celo še pred formalnim dokončanjem izobrazbe, a so izsledki precej različni. Če pri razvoju slovenskega ekspresionizma v delih naših avtorjev ne moremo govoriti o neposrednih vplivih profesorjev na praški akademiji, temveč bolj o odmevu iz Dresdna in Berlina, pa je v Zagrebu zgodba vendarle drugačna. Vplivi, temelječi na francoskih likovnih vzorih, so v delih slovenskih umetnikov vsaj tja do druge svetovne vojne močno vidna in precej pomembna tudi za razvoj povojne likovne umetnosti na Slovenskem. Ti projekti in mednarodno sodelovanje so izjemnega pomena tako za ponovno osvetlitev omenjenega obdobja doma kot za spoznavanje in uveljavljanje slovenske umetnosti in institucij v tujini.

Spraševala: Katarina Hergouth • kustosinja razstavnega programa

Maksim
Sedej:
Jutro, 1936
Galerija Božidar Jakac,
Kostanjevica na Krki

Razstave

“ **Razstava v Cankarjevem domu pomeni nadaljevanje raziskovanja umetnosti med vojnoma, a hkrati široko razpira vrata v tedanje kulturno in umetniško življenje na Slovenskem, saj bomo sledili mladim umetnikom, izoblikovanju njihovega umetniškega izraza in načrtom, kako se poskušajo pozicionirati na umetnostnem področju, medtem ko nastajajo v družbi velike spremembe.**

Od 21. aprila do 2. oktobra 2022

Izven okvirja Razstava umetnosti tridesetih let

V sodelovanju z Galerijo Božidar Jakac,
Kostanjevica na Krki

Galerija Cankarjevega doma, 6, 4* EU

Plečnikovo leto 2022: Ob 150-letnici rojstva Jožeta Plečnika

Klub Neodvisnih je deloval sočasno z arhitektom Jožetom Plečnikom. Del spremljevalnega programa bo zato posvečen tudi njegovi ustvarjalnosti.

Od 4. maja do 12. junija 2022

Fotografska razstava

Razstava fotografij Plečnikove Ljubljane

V sodelovanju z Muzejem za arhitekturo
in oblikovanje (MAO)

Mala galerija,

vstop prost

Pokroviteljica Male galerije

17. maja 2022

Mednarodni simpozij

Likovna umetnost v Kraljevini Jugoslaviji med obema vojnoma

Klub Cankarjevega doma,

brezplačne vstopnice

Ambientalne razstave in postavitve v preddverjih

Do 5. februarja 2022

Razstava ilustracij Damijana Stepančiča Pod svobodnim soncem

Besedilo za strip *Pod svobodnim soncem* je po Finžgarjevem besedilu priredil Goran Vojnovič, spremno besedilo je prispeval prof. dr. Janez Bogataj. V sodelovanju z Založbo Škratelj. Zasnova razstave: Katarina Hergouth
Velika sprejemna dvorana, vstop prost

Do 1. marca 2022

Koža • Mednarodna fotografska razstava

Avtorji: Goran Bertok, Ewa Doroszenko, Görkem Ergün, Karina-Sirkku Kurz, Anne Noble, Špela Šivic
Zasnova razstave: zavod Membrana – Jan Babnik, Kristina Ferk in Nataša Ilec Kralj
Kuratorstvo: Kristina Ferk in Nataša Ilec Kralj
Produkcija: Cankarjev dom in zavod Membrana
Razstava razkriva različne fotografske načine, ki se dotikajo kože, pa naj bo to nežno ali grobo, vse od njene površinske čuječnosti, mikroskopskih gradnikov pa do njene družbene utelešenosti – v ekonomiji pogleda nihajoče med želenim in zahtevanim koža razkriva telesnost, razmerje med resničnim in ustvarjenim, poglobljen in dekonstruiranim. Kot fotografija.
Prvo predverje, vstop prost

Foto: Görkem Ergün, Phase: Repair

Design konsum

Bienalna selekcionirana razstava
Društva oblikovalcev Slovenije
Cankarjev dom, Ljubljana
9. 2. – 2. 3. 2022

Od 9. februarja do 2. marca 2022

Design konsum Bienalna selekcionirana razstava Društva oblikovalcev Slovenije

Vodja projekta, koncept: Mateja Panter; postavitve: Matej Filipičič, Mateja Panter, Anka Štular; vizualne komunikacije: Anka Štular
Tokratna bienalna razstava Društva oblikovalcev Slovenije 2022 aktualizira položaj oblikovanja v sodobni potrošniški družbi in jo nagovarja s provokativnimi vprašanji. Ali se zavedamo, da je vse okrog nas oblikovano? Kako razločevati kakovost oblikovanja predmetov, storitev, prostorov in okolja? Kako razumeti razliko med kakovostjo in količino? Kakšno je razmerje potrošnika in oblikovalca?
Velika sprejemna dvorana, vstop prost

Od 12. julija do 21. avgusta 2022

Grajeno okolje: Alternativni vodnik po Japonskem

Built Environment: An Alternative Guide to Japan
Potujoča razstava Japonske fundacije
V sodelovanju z Veleposlaništvom Japonske v Ljubljani in Centrom za arhitekturo Slovenije
Velika sprejemna dvorana, vstop prost

Od 24. maja do 19. junija 2022

CZK zaključna razstava V sodelovanju s Centrom za kreativnost **Prvo predverje, vstop prost**

Od novembra 2022 do novembra 2023 • **Velika prirodoslovna razstava**

Presenetljivo življenje Surprising life

Galerija Cankarjevega doma

Če bi zgodovino Zemlje razdelili na 24 ur, bi se človek pojavil v zadnjih sedmih sekundah

Kozača • Foto: Al Vrezec
Prirodoslovni muzej Slovenije

Malahit in azurit, Zoisova zbirka mineralov
Foto: Miha Jeršek • Prirodoslovni muzej Slovenije

Triglavska roža • Foto: Špela Pungarssek
Prirodoslovni muzej Slovenije

Velika prirodoslovna razstava, prva tovrstna v zgodovini Cankarjevega doma, nas bo popeljala skozi evolucijo Zemlje, vse od njenega nastanka pred 4,6 milijardami let in poznejšega življenja na njej ter prikazala skrito, nenavadno, presenetljivo, človeškim očem pogosto nevidno življenje in dogajanje v naravi. Opozorila bo tudi na to, kakšne vse so in kakšne še bodo posledice podnebnih sprememb, ki nezadržno spreminjajo naš planet; na danes pereče propadanje biodiverzitete v vrtincu šestega množičnega izumiranja vrst na Zemlji.

Od blizu in interaktivno bo mogoče spoznati evolucijo od nastanka planetov do življenja na Zemlji kot tudi posamezna značilna naravna okolja v Sloveniji (gore, morje, kraški svet ...) z živalskimi in rastlinskimi vrstami, ki jih naši vnuki morda ne bodo več srečali v naravnem okolju. Slovenija ima burno geološko zgodovino in visoko stopnjo biodiverzitete, ki pa se dandanes spreminja precej hitreje, za kar je odgovoren tudi človek, saj je nekatere običajno naravne procese nezadržno pospešil. Velik poudarek razstave bo na izobraževalnem programu za osnovnošolce, dijake in tudi odrasle obiskovalce. Program za šole bo izdelan zelo podrobno in bo vključeval redno učno snov. Vodenja in delavnice bodo vključevali tudi zunanji prostor pred Cankarjevim domom, Park Sveta Evrope.

Spremljevalni program ob razstavi bo podrobneje predstavil določene tematike z razstave in bo namenjen širši javnosti. Sestavljen bo iz tematskih vodenj in delavnic, javnih strokovnih predavanj strokovnjakov s področja prirodoslovja, v načrtu za leto 2023 je tudi teden astronomije (planet Zemlje, meteoriti, izvor življenja). Del programa bo potekal tudi zunaj – na prostem, v naravi.

V sodelovanju s Prirodoslovnim muzejem Slovenije

Ste vedeli?

Navadni hrček (*Cricetus cricaetus*) je bil v Sloveniji nazadnje opažen pred več kot dvajsetimi leti, tako da je ta vrsta pri nas domnevno izumrla.

Zaradi podnebnih sprememb in spreminjanja gozdov se je območje razširjenosti ene naših največjih ptic, divjega petelina (*Tetrao urogallus*), močno skrčilo.

Človek s svojimi posegi v okolje vse bolj spreminja življenjski prostor rastlin in živali. Pritlikava breza je pred približno sto petdesetimi leti uspevala na šotnem barju pri Velem polju v Julijskih Alpah, pozneje pa je na tem edinem nahajališču v Sloveniji izumrla.

Srebrna
pokroviteljica

**SKUPINA
PERSPEKTIVA**
LISCA tnm Hidrotehnik CGP

Fotografske razstave v Mali galeriji

Od 2. februarja do 20. marca 2022

Peter Uhan

Mala galerija, vstop prost

Od 23. marca do 2. maja 2022

Skupinska razstava mladih fotografov

(kuratorka: Hana Čeferin)

Predstavitev skupine mladih fotografov, katerih povezujoči člen je eksperimentiranje s tehniko fotografije oz. raziskovanje potencialov medija samega. Poudarek bo na sodobni produkciji s premisljenostjo o tradicionalnem pomenu fotografskega in možnosti novih interpretacij.

Mala galerija,

vstop prost

Tilyen Mucik,
Flora Femina, 2019,
tvorba klorofila • chlorophyll process

Od 15. junija
do 4. septembra 2022

Jazz photo

Ob 63. Jazz festivalu Ljubljana

Mala galerija, vstop prost

Pokroviteljica Male galerije

Tereza Kozinc: Močvirje The Swamp

Od 7. septembra

do 1. novembra 2022

**Klavdij Sluban
in Tereza Kozinc
Dober dan, dan**

Bonjour le jour

Mala galerija, vstop prost

Od januarja do decembra 2022

Likovni kritiki izbirajo

Cikel petih vizualnih postavitvev v Galeriji Europlakat in podelitev nagrad kritiško pero.

V priljubljenem ciklu se bodo predstavili tandemi (likovni kritik - umetnik) tudi mlajše generacije, prav tako bo poseben poudarek namenjen vključevanju in predstavitvi najrazličnejših likovnih disciplin.

V sodelovanju s Slovenskim društvom likovnih kritikov

Prvo predverje,

Galerija Europlakat, vstop prost

Od januarja do decembra 2022

Cikel Daljnogled

Predstavitev izstopajočih oblikovalskih projektov mladih oblikovalcev, ki poteka vso sezono, bo že tradicionalno zaokrožila slovesna razgrnitev oblikovalskih presežkov, vključno z nagrado za življenjsko delo Društva oblikovalcev Slovenije.

V sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije

Prvo predverje, vstop prost

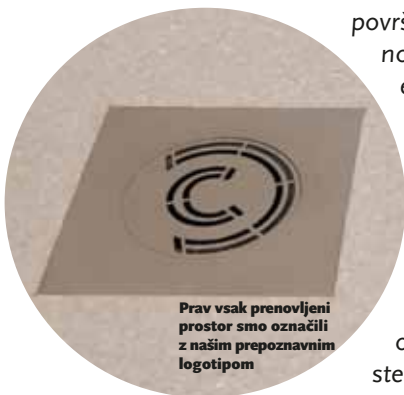

Foto: Janez Marolt

Prenova garderob

Ob koncu minulega leta smo našim gostujočim umetnikom končno lahko pomudili popolnoma prenovljene garderobne prostore, ki so na novo podobo čakali dolgih štirideset let.

Celovita investicijska prenova, ki je obsegala približno šeststo kvadratnih metrov površine, je vključevala gradbeno-obrtniška ter strojna in elektro instalacijska dela.

Prav vsak prenovljeni prostor smo označili z našim prepoznavnim logotipom

Preprosteje, garderobe smo popolnoma porušili in izdelali nove. V prostore, glede na velikost in namembnost razvrščene na pet tipov, smo položili 670 m² vinilnih oblog, prepleskali 1400 m² stenskih in 550 m² stropnih površin, vgradili 24 umivalnikov, 22 toaletnih školjk, 22 tuš kabin, namestili in ustrezno osvetlili 104 ogledala, vgradili 105 metrov pultov. Vse garderobe smo opremili z novim, udobnim in po meri izdelanim pohištvo slovenskih proizvajalcev, prenovili vso strojno napeljavo, zamenjali vso razsvetljavo ...

” Pri prenovi je bilo naše osnovno rodilo zagotoviti čim bolj udobne in uporabne prostore, sereda pa nismo pozabili na pridih in elemente, ki nas opominjajo o bogati kulturni zapuščini.

Zamenjava ozvočenja Gallusove dvorane

Z novim letom se je v rsej svoji mogočnosti predstavilo novo centralno ozročenje Gallusove drorane, ki je zamenjalo skoraj trideset let star zročniški sestav. V četrto stoletja so se spremenili in nadgradili načini in dojemanje oblikovanja zročne podobe dogodkov in predstave. Sodobno oblikovanje je tako rezano na ustrezno postariter elementor ozročnja kot tudi na primerno programsko upravljanje.

Novi sistem ozvočenja zagotavlja enakomerno razpršenost zvoka po vsej širini dvorane, zmanjšana je interakcija s stropnimi elementi, hkrati pa je mogoče tudi sektorsko pokrivanje s pomočjo sistemskega procesorja.

Foto: Branko Cvetkovič

” Verjamemo, da bomo z novim ozročanjem v Gallusovi drorani dosegli popolnost zvoka in zadovoljili tudi najzahternejše poslušalce.

Meyer Sound je že desetletja pojem v ozvočevanju za vse umetniške zvrsti. Po mnenju svetovno priznanih avdio strokovnjakov sistem s stopnjo jasnosti moči in natančnosti pusti prav poseben pečat in vtis pri različnih produkcijah.

Karmen Klučar, direktorica tehničnega sektorja

Zahvaljujemo se Ministrstvu za kulturo RS

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Ozvezdje

★
2000
EUD

★
2004
EMLTD

★
2003
APIMONDIA

★
2001
AAATE

★
2017
WLF

★
1997
TEMPUS

★
1994
AMARC

★
1996
ISB

★

★
2002
ICEL

★
1988
ARK

★
2016
ERF

★
1987
FEBS

★
2020
SMD

© cankarjev dom

★
2015
EUPSA

★
2019
WCF

★

★
1999
IAP

★
2002
ICEL

★
1989
EUCEPA

★
1990
ECE

★
1998
EVDS

★
2019
WCF

★
2018
EENA

kongresov ©

KONGRESNO
KOMERCIALNA
DEJAVNOST
POZORNOST
PRILOŽNOST
PREPOZNAVNOST

★
2005
FIAF

★
1995
INTERPOL

★
2009
ISPAD

★
1984
IPA

★
2010
ICOTS

★
1982
IIW

★
2021
ECDV

★
2011
WBS

★
1993
EAGO

★
1981
SSK

★
1991
IMWA

★
1992
UNIMA

★
2014
ESCRS

★
2013
SINAPSA

★
2012
WCNA

★
2005
FIAF

★
2008
TRA

★
2006
WSC

★
1986
IUFRO

★
1985
FOREX

★
1983
EUROCON

Ozvezdje kongresov Cankarjevega doma

Leto 2022 bo v programski shemi kongresnega programa Cankarjerega doma prineslo nekaj novih kongresnih zvezd, ki bodo zasijale kot utrinki moči v resolju kongresov in jih bomo izvedli kljub nejasnemu poteku pandemije.

Med večjimi zvezdami bomo gostili:

★ **Evropski kongres psihologov – ECP 2022** bo predstavil priložnosti in odgovornosti iz psihologije.

★ **11. kongres Evropskega združenja za družinsko terapijo – EFTA 2022** obravnava sistemsko in družinsko terapijo v luči odnosov z bližnjimi in v družbenem okolju.

★ **Letno srečanje evropske skupine za populacijski pristop – PAGE 2022** je farmakometriški dogodek, namenjen skupnosti preučevalcev, ki pri analizah uporabljajo populacijski pristop z namenom oblikovanja kvantitativnih statistik za urejanje in prikazovanje podatkov.

★ **Srečanje evropskega združenja za pediatrično nefrologijo – ESPN 2022**, katerega cilj je promocija raziskav znanja iz pediatrične nefrologije in izboljšanja življenja otrok z nefrološkimi obolenji.

★ **Konferenca mednarodnega baterijskega združenja – IBA 2022** predstavlja najnovejša dognanja o baterijah, akumulatorjih in drugih medijih za hranjenje energije ter njihovo aplikacijo v industrijo in drugo rabo.

Naše vesolje bodo razsvetljevale še druge kongresne zvezde (kar šestnajst smo jih našli) in prireditve drugih organizatorjev. Iz izkušenj in po mednarodnih napovedih združenj, katerih član smo, lahko pričakujemo, da bodo kongresi in konference še dolgo v spletni in hibridni različici ter manj v živo.

Foto: Mankica Kranjec • arhiv MZZ

Cankarjev dom že od začetka epidemije izvaja kongresna srečanja virtualno s profesionalnim kongresnim programom in strokovno ekipo sodelavcev v skupni skrbi za zadovoljstvo naročnikov in usvajanje novih tehnologij. Kongresni portal EventsAIR je naš spremljevalec pri organizaciji kongresov že več kot trideset let ter glede na nenehne nove in spreminjajoče se potrebe industrije srečanj nadgrajuje svojo ponudbo s preizkušenimi in inovativnimi rešitvami, ki organizatorjem po vsem svetu omogočajo ustvarjanje uspešnih dogodkov. V okviru portala delujeta platforma OnAIR in v okviru nje novost – studio AIRCast.

AIRCast omogoča izvedbo in predvajanje virtualnih sej dvigniti na raven televizijskega studia. Nastavitve ozadja, odra, vključevanje videoposnetkov, možnost simultane prevajanja, prikaz podatkov anket ali raziskav kot tudi tehnična vaja v takimenovani zeleni sobi so izjemno dobrodošli, organizatorji pa z njimi upravljajo izza računalnika. Preprostost in učinkovitost ter dostopnost tako predavanj in delavnic kot tudi virtualne razstave in klepeta s pokrovitelji na enem mestu so glavne prednosti nove programske rešitve v primerjavi s spletnimi seminarji in predavanji na Zoomu, MS Teams in drugih platformah, ki zagotavljajo odlično izkušnjo za uporabnika.

Cankarjev dom si prizadeva, da pretok znanja, inovacij in informacij med različnimi znanstvenimi in družbenimi plastmi poteka neprenehoma, torej da zvezde na našem nebu ostanejo na vrhuncu življenjske moči z novimi znanji in tehnologijami.

mag. Breda Pečovnik
direktorica kongresno-komercialnega programa

4. Evropska konferenca o nasilju v domačem okolju, ECDV 2021

»OnAIR je pomenil rešitev za našo konferenco, saj smo morali tridnevno srečanje, ki v živi izvedbi ponuja veliko priložnosti tudi za neformalna srečanja in mreženje, spremeniti v digitalni dogodek. Cankarjev dom je bil naš konferenčni organizator in nam je predstavil platformo OnAIR, ki zagotavlja odlično predstavitev referatov in tudi interaktivno delo v manjših skupinah. Konferenca je potekala brez napak ali tehničnih ovir. Ekipa Cankarjevega doma nam je zelo dobro pomagala, da smo se pripravili, in vse, kar je bilo dogovorjeno, smo tudi izvedli – od plenarnih predavanj, razprav v sekcijah in okrogle mize, kjer je bilo vključenih več govork in govorcev ter občinstvo, pa do različnih stopenj dostopa za udeležence srečanja in predstavitve plakatov ob konferenci.«

doc. dr. Ana Marija Sobočan, asist. prof.

*Katedra za proučevanje družbene pravičnosti in družbenega vključevanja
Fakulteta za socialno delo UL*

Psihologija kot središče znanosti

Cankarjev dom bo med 5. in 8. julijem 2022 gostil enega največjih mednarodnih strokovnih psiholoških srečanj v svetovnem merilu zadnjih let, kongres ECP 2022. O tem, kako pomembno je, da bo ta dogodek potekal pri nas, pa tudi o izzivih psihologije po covidnem času smo se pogovarjali z Markom Vrtovcem, predsednikom kongresa in Društva psihologov Slovenije.

Kaj je osrednja tema kongresa?

V središču letošnjega kongresa je psihologija kot središče znanosti: priložnosti in odgovornosti. Tema izhaja iz Boyackove raziskave, v kateri je naredil analizo citatov vseh znanstvenih revij, rezultati pa so pokazali, da je psihologija eno od sedmih središč znanosti. Poleg psihologije so druga središča znanosti še matematika, fizika, kemija, vede o Zemlji, družbene vede in medicina. To, da je psihologija eno izmed sedmih središč znanosti, pomeni, da je njen vpliv na druge vede zelo pomemben, kar prinaša ogromno priložnosti za sodelovanje, pospešen razvoj, izboljšanje storitev ... Hkrati pa tudi odgovornosti, saj psihološke ugotovitve uporablja široka množica praktikov z različnih področij.

Kako je pandemija koronavirusa vplivala na razvoj ali preusmeritev osrednjih oz. aktualnih vprašanj psihologije?

Pandemija je vplivala na pospešen razvoj določenih področij psihologije in raziskovanje aktualnih vprašanj v zvezi s koronavirusno pandemijo, ki je močno zaznamovala naše življenje. Za seboj je pustila številne posledice, med drugimi tudi psihološke, ki so postale predmet naših raziskav. V zadnjem času je nastalo veliko raziskav za preučitev vpliva izolacije in osamljenosti, odzivov na frustracijo (npr. zaprtja) ter psihološke prve pomoči pri akutnih primerih (npr. depresiji). Veliko pa je bilo tudi raziskav o psihoterapiji. Številne so bile opravljene tudi v socialni psihologiji, v sklopu katere je preučeno predvsem širjenje lažnih novic. Pojavile so se tudi potrebe po raziskavah psihologije vplivanja, npr. kako ljudi prepričati v spoštovanje ukrepov ali v odločitev za cepljenje in podobno. Tudi na ECP2022 se nadejamo veliko aktualnih prispevkov s tega področja.

“ Ključni izzivi psihologije bodo v prihodnosti v prvi vrsti pomagali ljudem pri obvladovanju dušernih posledic pandemije. Drugo področje psihologije pa bo vezano na podnebne spremembe; na vse implikacije, ki jih segrevanje planeta prinaša za človeško dušernost.

Kateri so po vašem mnenju ključni izzivi prihodnosti psihologije?

Po mojem mnenju bodo ključni izzivi psihologije v prihodnosti v prvi vrsti pomagati ljudem pri obvladovanju dušernih posledic pandemije. Drugo področje psihologije pa bo vezano na podnebne spremembe; na vse implikacije, ki jih segrevanje planeta prinaša za človekovo dušernost. Te so npr., kako se premakniti od zavedanja problema do dejanja pri posamezniku, kako se prilagoditi spremembam, kakšen je vpliv spreminjanja življenjskega okolja na ljudi ter kakšne so spremembe družbenih razmerij kot posledice podnebnih sprememb.

Lahko že izpostavite kakšno posebej izstopajočo tematiko ali predavatelja na letošnjem kongresu v Cankarjevem domu?

Predavatelji so vsi vrhunski strokovnjaki z odmevnimi raziskovalnimi projekti; izbrani so bili z vseh področij psihologije, zato je težko izpostaviti samo enega. Sam se najbolj veselim predavanja Michala Kosinskega, psihologa, ki je s sodelavci v Cambridgeu ugotovil, da je mogoče na podlagi posameznikove digitalne sledi (ali FB všečkov, zapisa, seznama filmov ali pesmi, ki so mu všeč) natančno določiti njegove osebne lastnosti – ga psihološko določiti. Na podlagi njegovega znanstvenega dela je izbruhnila afera »Cambridge Analitica«, v kateri pa Kosinski ni bil vpleten.

Kongres bo eno največjih mednarodnih strokovnih psiholoških srečanj v svetovnem merilu zadnjih let. Kako pomembno je, da ga bo gostila prav Ljubljana/Slovenija?

Drži in kolegi po Evropi se že močno veselimo, da se ponovno snidemo v živo. Vsem se zdi Ljubljana idealna za prvi veliki postpandemični psihološki dogodek na svetu, saj je izjemno varno, lepo, urejeno in gostoljubno mesto, njena osrednja lega pa poskrbi za lahko potovanje iz vseh evropskih držav. ECP2022 se bo zato priključilo še več satelitskih konferenc, srečanj vodstev in odborov mednarodnih psiholoških organizacij. Zelo smo tudi počaščeni, da bomo na odprtju kongresa gostili evropsko komisarko za zdravje, Stello Kyriakides, sicer tudi psihologinjo.

Petnajst tisoč čebel na strešni terasi Cankarjevega doma

Letošnjega aprila bo minilo enajsto leto, odkar smo v Cankarjevem domu začeli z urbanim čebelarjenjem. Cankarjev dom je prvi v Sloveniji, ki je – tedaj po vzoru pariške opere – na eno svojih strešnih teras postavil tri nakladne panje. Danes jih stoji že šest. Po prezimitvi je v vsakem panju spomladi od deset do petnajst tisoč čebel, družina pa se v ugodnih razmerah namnoži do petdeset tisoč. Vsako leto ob 20. maju, svetovnem dnevu čebel, pripravimo pester program, s katerim opozorimo na pomen čebel za prehrano, biotsko raznovrstnost in človeštvo nasploh.

Čebelam mestno okolje ustreza: ne zbegajo in ne motijo jih niti brezžične povezave in se nezmotljivo vračajo v svoje panje. Na pašo čebele letajo do tri kilometre od panja in od Cankarjevega doma imajo v tem krogu Tivoli, Rožnik, grajsko pobočje, mestne okrasne nasade ter drevorede s cvetjem in drugimi medonosnimi rastlinami. V mestu, kjer rastlinja ne škropimo, so razmere za razvoj čebel odlične. Med, ki ga čebele že desetletje pridelujejo na strehi CD, je zelo uspešno preстал analize Referenčnega laboratorija v Bremnu in je vključen v shemo višje kakovosti, certifikat SMGO (Slovenski med z zaščiteno geografsko označbo). Medena bera je odvisna od števila čebeljih družin in vremenskih razmer: ob najbujnejšem cvetenju, običajno pa letno iztočimo dvajset kilogramov na čebeljo družino. Med podarimo umetnikom, ki gostujejo na naših odrih.

S kulturo do narave

V Cankarjevem domu se zavedamo, da smo vsi del krhkega naravnega ravnovesja. Na ta ključni izziv današnjega časa bomo v letih 2022 in 2023 opozorili tudi z naravoslovnno razstavo in ciklom prireditev *Presenetljivo življenje* (več na strani 55). In prav čebele so kazalke razmer v okolju. Njihova prisotnost, odsotnost oziroma številčnost, zdravstveno stanje in razvoj čebel nam sporočajo in omogočajo ugotoviti, kaj se z okoljem dogaja, in pravočasno izvesti varstvene ukrepe. Čebele imajo pomembno vlogo pri ohranjanju ekološkega ravnovesja in biotske raznovrstnosti v naravi. Zagotavljajo eno najbolj prepoznavnih ekosistemskih storitev – opraševanje, zaradi katere je pridelava hrane sploh mogoča. S tem varujejo in skrbijo za ekosisteme, živalske in rastlinske vrste ter tako prispevajo h genetski in biotski raznovrstnosti.

”

Pobudnik za urbano čebelarjenje na strehi CD je bil sedaj že upokojeni sodelavec Cankarjerega doma, Franc Petrorčič, ki je tudi sam čebelar. Za sroje dosedanje delo je prejel odlikoranjji Antona Janše III. in II. reda.

Foto: Kristina Busač

Sretorani dan čebel (20. maj)
OZN je leta 2017 na predlog Slovenije 20. maj razglasila za sretni dan čebel.

Na ta dan se tudi Cankarjev dom pridružuje praznovanju. Tedaj si je ob strokovnem rodenju našega čebelarja ameriške nakladne panje mogoče ogledati porsem od bližu, prisluhniiti izzirom in zgodbam o mestnem čebelarjenju ter se udeležiti degustacije medu.

Za spomin iz Cankarjevega doma

Vabljeni k ogledu izbranih izdelkov in spominkov, ki so nastali v sodelovanju s različnimi slovenskimi oblikovalci ali so plod dela oblikovalskega tima Cankarjevega doma. Ponudbo izdelkov ves čas nadgrajujemo, na voljo so v spletni trgovini in v Informacijskem središču (blagajni) Cankarjevega doma. Tudi v darilni embalaži.

Srebrnik s podobo Ivana Cankarja

Ob 100. obletnici pisateljeve smrti sta Cankarjev dom in družba Elementum izdala spominski srebrnik. Na eni strani srebrnika je podoba Ivana Cankarja s podpisom, na drugi pa zemljevid Slovenije z letnico osamosvojitve.

Teža 15 g, čistina 999/1000, premer 37 mm

Omejena serija 1876 kosov

Cena: 39 EUR

Ilustrirana knjiga **Kulturni duhec in Domišljija (1. in 2. del)**

Literarna junaka Kulturni duhec in Domišljija, ki ju je ustvarila avtorica Damjana Kenda Hussu in v svetu podob oživil ilustrator Adrijano Janežič, v prvem delu knjige spoznavata koticke največje kulturne ustanove pri nas, v drugem delu pa se odpravita na obisk simfoničnega koncerta. Zanima ju marsikaj: kdo je mož s paličico, kako člani orkestra vedo, kam se posesti, kako naj poimenujeta nekatera glasbila ...
Za otroke do desetega leta starosti

Cena: vsaka 8 EUR

Lonček s podobo Ivana Cankarja

Privoščite si skodelico kave v družbi Ivana Cankarja. Emajliran lonček z ilustracijo Cirila Horjaka nas popelje v preteklost, v čase Cankarjeve črtice *Skodelica kave*. Lonček je slovenski izdelek in je odporen na vročino.

Katalog ob razstavi **14. Slovenski bienale ilustracij**

Ilustracije vseh avtorjev, ki so predstavljeni na razstavi, obsežna predstavitev nagrajenca za življenjsko delo, Daniela Demšarja.

Besedila (slo, ang): dr. Petra Černe Oven, Olga Butinar Čeh

Mehka vezava, 132 strani

Cena: 10 EUR

Darilni boni

Obdarujte s kulturo! Svojim bližnjim podarite bon v darilnem ovitku, s katerim si lahko sami izberejo prireditev, ki si jo želijo ogledati.

Vodstro

Uršula Cetinski *generalna direktorica*
Barbara Štukelj *direktorica poslovnega sektorja*
mag. Breda Pečovnik *direktorica kongresno-komercialnega sektorja*
Karmen Klučar *direktorica tehničnega sektorja*

Kulturno-umetniški program

Ingrid Gortan *vodja programa resne glasbe, opere in baleta*
Bogdan Benigar *vodja programa jazza in glasb sveta*
Andrej Jaklič *vodja gledališkega in sodobnoplesnega programa*
Simon Popek *vodja filmskega programa*
Barbara Rogelj *vodja kulturnovzgojnega in humanističnega programa*
Katarina Hergouth *kustosinja (razstavní program)*

Služba za trženje programa in odnose z javnostmi

Saša Globačnik *vodja*

Uredila

Janina Pintar

Zlektorirala

mag. Sonja Košmrlj

Prevedla

mag. Anina Oblak

Zasnova tipične strani

Edin Alibešter

Izredbeno oblikovanje

Igor Ribič, Imprimó, d.o.o.

Tisk

Silveco d. o. o., PE Orca

Cankarjev dom
Kulturni in kongresni center Ljubljana
Zanj Uršula Cetinski, generalna direktorica
Januarja 2022

Informacijsko središče in prodaja vstopnic CD

(podhod Maxija)
T +386 (0) 1 24 17 299
E vstopnice@cd-cc.si

Ob delavnikih odprto od 11. do 13. in od 15. do 17. ure, ob sobotah od 11. do 13. ter uro pred prireditvami. Nakup vstopnic tudi pri pooblaščenih prodajalcih (Petrol, mojekarte.si idr.), po telefonu +386 (0) 1 24 17 300, ob delavnikih od 11. do 13. in na spletu www.cd-cc.si.

Razstave v Galeriji CD so odprte od ponedeljka do sobote od 10. do 19. ure, v četrtek do 21., ob nedeljah in praznikih do 18. ure. Druge razstave so odprte od ponedeljka do sobote od 10. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih do 18. ure (oz. do konca zadnje prireditve v CD).

Pridržujemo si pravico do spremembe programa in cen vstopnic. Cene vstopnic za nekatere prireditve bomo objavili pozneje, ko bodo znani stroški uprizoritve oz. gostovanj.

Za večino prireditev priznamo 5-odstotni popust ob nakupu vstopnic na www.cd-cc.si.

* Z zvezdico so označene cene vstopnic s popustom na najnižjo kategorijo sedežev za mlajše od 25 in starejše od 65 let ter upokojence. Starejši od 65 let in upokojenci lahko ob nakupu v Informacijskem središču CD uveljavljajo 5-odstotni popust tudi na druge kategorije sedežev.

65

Zahvala pokroviteljem in darovalcem

Hvala, cenjeni podporniki kulturno-umetniškega programa Cankarjevega doma, da ste tudi v negotovih časih ostali z nami v skupni želji – prinašati na naše odre presežne projekte z vseh delov sveta.

Z vašo pomočjo soustvarjamo uspešne umetniške zgodbe in doživetja.

Energija za življenje

Medijski pokrovitelji

Ustanovitelj in glavni sofinancer kulturno-umetniškega programa Cankarjevega doma

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

© **cankarjev dom**